

Guia de **C**ompres **P**úbliques **A**mbientalment **C**orrectes

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient

Guia de Compres Públiques Ambientalment Correctes

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient

BIBLIOTECA DE CATALUNYA – DADES CIP

Guia de compres públiques ambientalment correctes

I. Centre Català del Reciclatge.

1. Compra pública - Catalunya - Aspectes ambientals

35.073.53:504

© Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient

1ª edició: Barcelona 2000

Tiratge: 1.500 exemplars

Disseny gràfic: Àlex Culla
Imprès a: Arts Gràfiques Gutenberg (Barcelona)

Paper coberta: Estucat mat ecològic de 250 gr
Paper interior: Offset 100% reciclat 115 gr

Dipòsit legal: B-48.645-2000

Presentació.....	5
1. Introducció.....	7
2. Antecedents.....	8
3. Objectiu i àmbit	12
3.1 Objectiu	12
3.2 Àmbit	13
4. Compra Pública Ambientalment Correcta	14
4.1 Compra Pública: definició, efectes i fonaments	14
4.2 Compra Pública Ambientalment Correcta: definició, objectius i importància.....	17
5. Desenvolupament i implantació: passos a seguir	19
6. Agents implicats en la gestió de compres.....	21
7. Barreres que frenen la Compra Pública Ambientalment Correcta	26
7.1 Barreres que troben les empreses.....	27
7.2 Barreres que troba l'administració	29
8. Instruments per a una Compra Pública Ambientalment Correcta	34
8.1 Instruments adreçats a la selecció de Productes i Serveis.....	36
8.2 Instruments adreçats a la selecció dels proveïdors	43
9. Recomanacions pràctiques.....	48
9.1 Recomanacions generals	49
9.2 Criteris ambientals de Productes i Serveis	51
10. Glossari de termes	61
11. Recursos d'informació.....	64
11.1 Adreces d'internet	64
11.2 Organismes	65
11.3 Bibliografia.....	65
Annexes	66
Annex I: Normativa i altres.....	67
Annex II: Política de Compra Pública Ambientalment Correcta.....	69
Annex III: Proposta de qüestionari de selecció de Productes i Serveis	71
Annex IV: Proposta de qüestionari de selecció de proveïdors	78
Annex V: L'etiqueta ecològica i el distintiu de garantia de qualitat ambiental a Catalunya.....	84
Annex VI: Sigles	88

En els darrers anys hem pogut comprovar com la cultura del "fer servir i llençar", sumat al creixement general del consum han provocat un increment substancial de l'ús dels recursos naturals. Això s'ha vist acompanyat, així mateix, d'un augment significatiu de la generació dels residus. Des del Departament de Medi Ambient s'han posat en marxa diverses mesures per tal de minimitzar aquests índexs de generació. Aquestes mesures passen sovint per aconseguir la implicació dels diferents estaments de la societat.

En aquest context, les administracions públiques juguen un paper molt destacat, sobretot en el camp de les compres públiques. A la Unió Europea, les compres públiques representen un 15% sobre el Producte Interior Brut (PIB). En conseqüència, aquesta Guia pretén conscienciar sobre la necessitat d'exigir als proveïdors que realitzen tasques per les diferents administracions no només que els seus procediments no siguin agressius amb el medi ambient, sinó que incloguin una visió global de la seva tasca i, en conseqüència, que considerin també els residus que generaran i la seva possible reutilització o reciclatge.

Adoptar aquest criteri reportarà uns beneficis immediats, en forma d'estalvi de recursos naturals i de disminució dels residus que s'incineren o que es destinen a dipòsits controlats, a favor de l'opció preferent que suposa el reciclatge. S'ha de tenir present que les directives europees cada vegada seran més restrictives sobre la quantitat de residus que es poden destinar als dipòsits controlats, per la qual cosa cal incentivar la minimització de residus i, lògicament, la correcta gestió d'aquells que no podem evitar generar.

A més, cal tenir en compte que aquesta actitud de les administracions genera un clima de confiança envers els productes reciclats i ambientalment correctes i que millora les economies d'escala en la producció i la distribució d'aquests productes, la qual cosa repercuteix molt positivament en el sector. Enfortir el sector del reciclatge és quelcom que pot ajudar en gran mesura a introduir massivament els productes reciclats en el mercat.

En definitiva, una vegada més es pot comprovar que la interactuació entre el món empresarial i l'Administració són essencials per garantir que Catalunya assoleixi un model de creixement sostenible. Tan sols així podrem gaudir d'un creixement industrial i econòmic sòlid i, alhora, perdurable.

Confio, doncs, que la present Guia serveixi per donar tota la informació necessària a les diferents administracions, especialment les locals, i que ben aviat l'adopció dels criteris mediambientalment correctes sigui una pràctica comuna i habitual a Catalunya.

Sovint es posa de manifest que el ritme actual de creixement de l'economia i el consegüent augment de la producció i del consum són el centre de la crisi mediambiental global. Aquesta realitat fa necessària la recerca d'alternatives al model de desenvolupament vigent.

L'any 1987 apareix per primera vegada el concepte de **desenvolupament sostenible** a l'Informe de la Comissió Mundial pel Medi Ambient (Informe Brundtland), definint-lo com *la forma de desenvolupament que satisfà les necessitats presents sense comprometre les necessitats de les generacions futures*.

Aquest concepte pren especial protagonisme durant la Conferència de les Nacions Unides sobre Medi Ambient i Desenvolupament (Cimera de la Terra) celebrada a Rio de Janeiro l'any 1992, essent un dels documents que se'n deriven l'Agenda 21 Local. L'objectiu d'aquest document és aconseguir la integració dels aspectes mediambientals, socials i econòmics en les estratègies de desenvolupament local.

En el camí cap a un desenvolupament sostenible, la **Compra Pública Ambientament Correcte (CPAC)** és una acció concreta de millora mediambiental emmarcada en el principi de **prevenció de la contaminació**, en la mesura que afavoreix el desenvolupament de programes de producció neta a les empreses i el tancament dels cicles de materials amb menor impacte negatiu a l'entorn, per la reducció del consum de recursos i la disminució d'emissions que suposa.

L'Administració Pública pot esdevenir un punt de referència en la promoció de la CPAC, i consegüentment fomentar el desenvolupament i la consolidació d'indústries respectuoses amb l'entorn, contribuir a reforçar el paper que pot assumir com a element dinamitzador del mercat d'aquestes compres i servir de model tant per als agents de compres públics i privats com per als mateixos conciutadans.

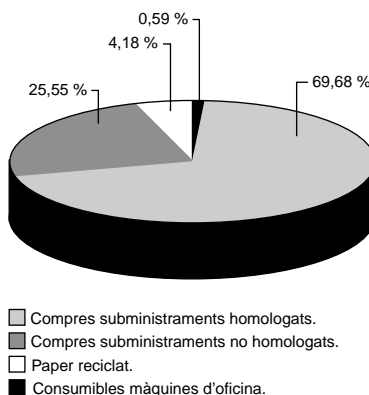
La compra pública de les Administracions de la Unió Europa suposa un 15% del seu PIB. D'aquest 15%, un 60% correspon a les compres de les Administracions Locals.

A Espanya, l'Administració Pública compra **Productes i Serveis (P+S)** per un import superior als 11 bilions de pessetes l'any (6.000 milions d'euros/any), que es distribueixen de forma equilibrada entre les administracions estatals, autonòmiques i locals.

Aquest volum de compres justifica la iniciativa de l'Administració Pública de promoure la CPAC amb les següents finalitats:

- Orientar les seves actuacions cap a objectius de desenvolupament sostenible.
- Ser model de comportament ambiental per als ciutadans.
- Incidir decisivament en el foment del mercat¹ de **Productes i Serveis Ambientament Correctes (P+SAC)**.

Estimació de la despesa a realitzar per la Generalitat de Catalunya (1999):

Font: Oficina de Promoció de Productes Reciclatats (OPPR).

Les primeres iniciatives locals de treball per al foment de les CPAC es remunten a finals de la dècada dels 80 i durant la dècada dels 90, essent diverses les Administracions que comencen a desenvolupar programes de CPAC.

¹ Les compres actuen directament sobre la demanda de productes i juguen un efecte multiplicador sobre les vendes (factor que motiva els fabricants a invertir en tecnologies netes, en Recerca i Desenvolupament –R+D– de productes, etc.).

Antecedents

És a finals de la dècada dels 90, en la *Quarta Conferència Internacional de Compres Públiques Ambientament Correctes*² celebrada a Suïssa (febrer de 1997) i a la que hi van assistir al voltant de 150 delegats de 20 països (Europa, Estats Units, Canadà i Àsia); on s'hi posa especialment de manifest el rol de l'Administració en la promoció de les CPAC.

La Comissió Europea, l'any 1996, va elaborar un Pla d'Ambientalització (període 1997-2000), en el qual es van tenir en compte consideracions sobre CPAC.

Posteriorment, l'any 1998 en el *Fòrum Urbà de Viena* se celebra la primera reunió entre la Unió Europea i les Administracions de diferents països i es decideix **integrar els aspectes ambientals, econòmics i d'equitat en les actuacions del proper segle.**

Les CPAC de l'Administració Europea s'han orientat bàsicament cap al paper reciclat, tintes d'origen vegetal, etc.

En aquesta mateixa època, l'ICLEI (*International Council for Local Environmental Initiative*) treballa a través de diverses iniciatives amb responsables de compres d'Administracions Locals, intercanviant informació i experiències sobre compres i contractes ambientalment correctes (l'EcoProcura³, Agrupació Municipal de Compres Ambientals -*European Green Purchasing Network*-, etc.).

Fruit d'aquestes iniciatives, diverses Administracions Públiques, segons les condicions particulars de cada país, inicien programes de promoció de CPAC, essent seguides les **estratègies de desenvolupament i el grau de consolidació dels programes** definits.

A la Conferència Hannover 2000 (Tercera conferència Europea de pobles i ciutats sostenibles), 250 representats de 36 països Europeus van acordar que la CPAC és una estratègia de desenvolupament sostenible de cara al segle XXI.

² Organitzat per l'OCDE (Organization for Economic Cooperation and Development).

³ EcoProcura99 se celebrà a Bilbao dins el marc del Segon Fòrum Europeu d'Economia i Compres Ambientals a nivell municipal.

Antecedents

Com a exemple, els Països Baixos i Alemanya, potser a causa del seu alt nivell de conscienciació, disposen de programes de CPAC força estesos i consolidats, i estan utilitzant la promoció de polítiques ambientals per al desenvolupament de mercats.

Entre altres països amb experiència contrastada en el desenvolupament de CPAC hi destaquen: Dinamarca, Estats Units, Canadà, Suïssa i Regne Unit.

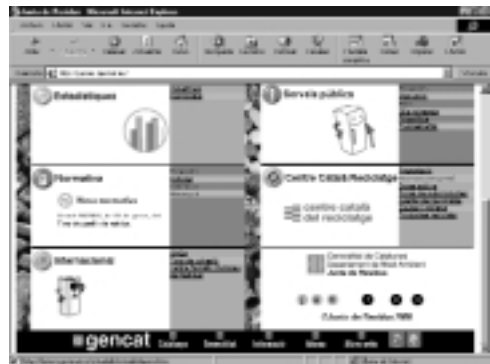
A Espanya, des de mitjans de la dècada dels 90, l'Estat ha endegat diverses mesures de promoció de la CPAC, enfocades bàsicament a la publicació de normativa (**Annex I**).

I a Catalunya, la Junta de Residus del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, primer des de l'**OPPR**⁴ i després des del **Centre Català del Reciclatge (CCR)**, està promociant diverses actuacions per al foment del mercat de materials i de productes Ambientalment Correctes (**AC**).

L'any 1993 es publicà, als Països Baixos, un document polític sobre compra i medi ambient en el que s'establí com a principi bàsic "crear una situació tal on proveïdors, administració i consumidors hi treballin amb l'objectiu de reduir els impactes ambientals dels productes".

Des de l'any 1991, Suïssa disposa d'un programa per minimitzar els fluxos de material i d'energia i ambientalitzar les compres de les municipalitats dels Cantons.

*Des de l'any 1998 Espanya, juntament amb altres països, està col·laborant en el projecte EMASSER, l'objectiu del qual és adoptar, implementar i avaluar **Sistemes de Gestió Mediambiental (SGMA)** i promocionar la CAC.*

La creació de serveis per a la promoció de la CPAC és una de les mesures més generalitzades en diversos països.

⁴ Oficina de Promoció de Productes Reciclatats.

Antecedents

Altres Administracions utilitzen elements per impulsar la CPAC, com per exemple:

- **Motivació i suport** a l'empresa.
- **Formació i conscienciació** dels agents implicats en la gestió de compres.
- **Definició d'instruments** per mesurar la validesa ambiental de P+S.
- **Organització de xarxes de CPAC** que facilitin l'adquisició de productes AC.
- Creació d'**agències i oficines** de promoció de CPAC.
- Elaboració de **documents guia** per facilitar l'adquisició de P+SAC (guies, bases de dades de productes AC, etc.).
- **Acceptació** temporal d'un **sobrepriu màxim** a les alternatives AC.
- Altres.

Des de 1997 l'Ajuntament de Bristol (Anglaterra) està treballant en la redacció d'una guia de productes verds per a oficines i el municipi de Graz a Àustria, també està desenvolupant una guia de productes AC.

La Compra Pública Ambientalment Correcta és una acció concreta que s'emmarca en l'interès dels governs per sensibilitzar ambientalment l'Administració Pública.

3.1 Objectiu

L'objectiu d'aquesta guia és ser una eina pràctica de **conscienciació i de treball** per posar a l'abast de l'Administració Pública els coneixements i els instruments necessaris per integrar i executar **consideracions ambientals en les seves decisions de compra** sempre que sigui possible, és a dir, sempre que hi hagi la possibilitat d'adquirir P+SAC.

Els criteris ambientals poden ser un element més de valoració en la compra de P+S que ha de donar un valor afegit a la compra (respecte ambiental), però que no han de ser l'únic element decisiu de la compra.

A la guia es presenten **directrius globals** per integrar els criteris ambientals en l'adquisició de P+SAC, útils per a tot tipus d'Administració, i en cap cas el que s'hi pretén és presentar una norma o model estàndard de gestió de CPAC.

La guia s'estructura en els següents capítols:

- Compra Pública Ambientalment Correcta (CPAC).
- Desenvolupament i implantació de la CPAC: passos a seguir.
- Agents implicats en la gestió de CPAC.
- Barreres que frenen la CPAC.
- Instruments per a una CPAC.
- Recomanacions pràctiques.

Tot i que la guia ha estat especialment pensada per als responsables de compres, pot ser igualment útil per a tots aquells agents implicats en la seva gestió.

Objectiu i àmbit

3.2 Àmbit

La guia està adreçada a les Compres Ambientalment Correctes de P+S per part de l'Administració, així com també a qualsevol empresa o institució finançada o gestionada, totalment o en part, per l'Administració (grans corporacions, escoles, universitats, centres sanitaris, empreses de serveis, etc.).

Per tant, al llarg dels diferents capítols de la guia es parla d'Administració Pública com a nom genèric, entenent que engloba també les empreses o institucions abans esmentades.

Dins l'àmbit de la guia es tracten els P+S adquirits per l'Administració:

- **Productes** (béns consumibles): material d'oficina, productes de neteja, vehicles, mobiliari urbà, etc.
- **Serveis o treballs:** operacions de neteja i manteniment, construcció d'infraestructures (transport, sanejament, etc.), d'edificis (hospitals, centres esportius...), etc.

I s'afavorirà la **CPAC** en la mesura que en **l'adquisició d'aquests P+S** es contemplin aspectes ambientals al llarg del seu cicle de vida, com poden ser l'ús de primeres matèries renovables, l'eficiència energètica, la possibilitat de reciclatge o reutilització, etc.

4.1 Compra pública: definició, efectes i fonaments

La compra és, en essència, una de les funcions naturals que integren el *procés d'aprovisionament*, imprescindible per al desenvolupament de qualsevol organització, ja sigui pública o privada. La seva funció és subministrar tots els P+S necessaris per dur a terme l'activitat de l'organització, dins d'un marc socialment acceptat i al menor cost integral possible.

La correcta gestió de les compres aplicant criteris clars i homogenis en la gestió dels estocs, i en l'elaboració i l'execució de pressupostos acurats, genera climes de confiança en el teixit socioeconòmic, fet que ajuda a estabilitzar les relacions oferta-demanda creant desenvolupaments econòmics sostinguts que fomenten les inversions.

Els efectes de les compres públiques poden analitzar-se des de tres punts de vista diferents (*Quadre 4.1*):

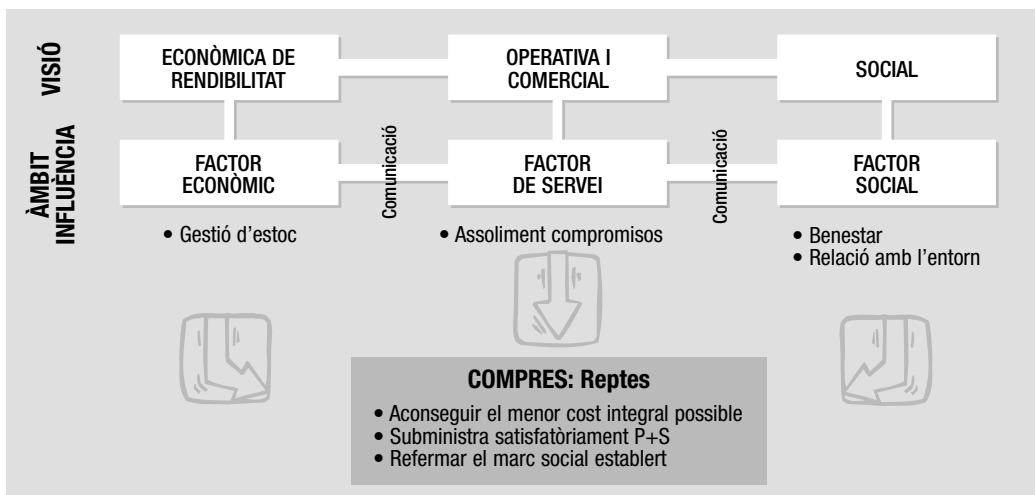
- 1) *Econòmic i de rendibilitat*. Les compres públiques han de **minimitzar el cost dels P+S** en el moment de la seva adquisició i/o del seu consum, tenint en compte que les inversions en estoc constitueixen una massa financera immobilitzada que incrementa els costos sense augmentar el valor del **P+S**.
- 2) *Operatiu i comercial*. Les compres públiques han d'aconseguir una **bona gestió dels estocs**, assegurant que els P+S siguin subministrats en el moment, en la forma, en la quantitat i amb la qualitat requerides.
- 3) *Social*. Les compres públiques són un magnífic **element exemplificatiu** per a tots els ciutadans, no tant sols des del punt de vista del compliment de la normativa i legislació que emana de les diferents Administracions (comunitària, central, autonòmica, local), sinó també com a model de comportament ètic tant pel que fa a la contractació de proveïdors com a la gestió correcta de diners públics.

Compra Pública Ambientalment Correcta

Bàsicament, la gestió de les compres públiques es basa en tres factors: *factor econòmic*, *factor de servei* i *factor social*. Cada factor té els seus propis dominis més un que els afecta i els interrelaciona: la *comunicació*.

- El *factor econòmic* es basa en la relació existent entre la qualitat del producte i el seu cost.
- El *factor servei* se centra en l'assoliment dels compromisos adquirits. El nivell d'exigència ve determinat per la pròpia relació entre la demanda del ciutadà i la capacitat de reacció de l'Administració per satisfer aquesta demanda, entenent que és aquesta qui promulga i divulga els seus nivells de compromís.
- El *factor social* ve condicionat pels nivells de benestar social i de relació home/medi (impacte que generen les activitats humanes sobre el medi); en ambdós casos directament determinats per les pròpies expectatives de progrés de l'Administració. És aquest factor social inherent a la compra pública el que determina que aquesta hagi de ser, per sobre de tot, AC.

Quadre 4.1 Fonaments de la compra pública

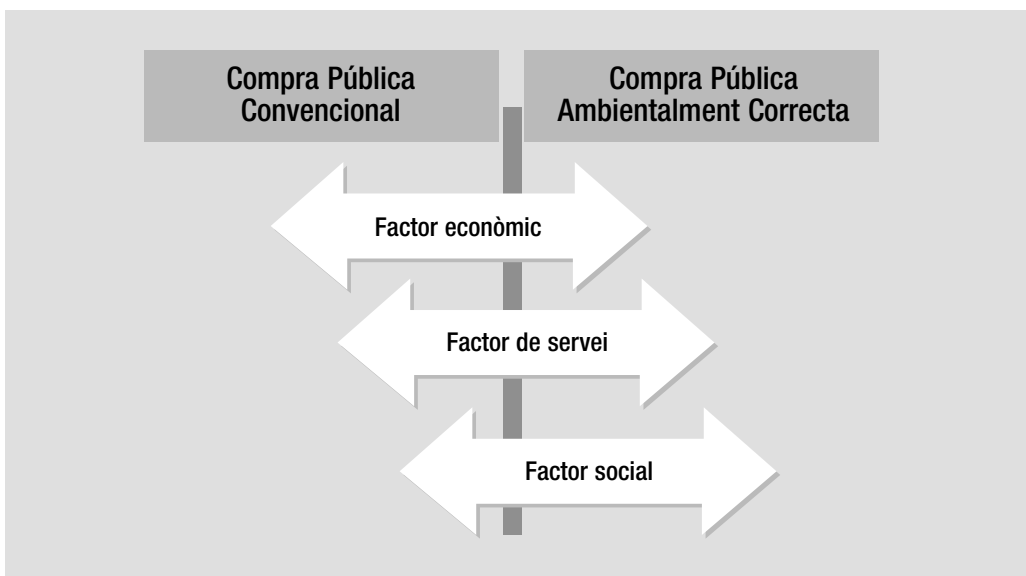

Compra Pública Ambientalment Correcta

Fins ara, l'argument determinant de compra, malgrat que ha variat en funció del tipus d'organisme que l'ha realitzat i el tipus de P+S adquirit, s'ha basat en la relació existent entre la qualitat del producte i el seu cost. Altres arguments tinguts en compte han estat, entre d'altres, els terminis de lliurament, els costos de manteniment i el servei postvenda ofert.

Però, en els últims anys, a les Administracions hi ha hagut, pel seu caràcter públic, el compromís de fomentar el factor social a diferència de les compres privades, on en general han continuat predominant els factors econòmics i de serveis en la presa de decisions dels P+S a adquirir.

Quadre 4.2 Representació figurada del pes específic dels diferents factors en l'adquisició de P+S:

Compra Pública Ambientalment Correcta

4.2 Compra Pública Ambientalment Correcta: definició, objectius i importància

Dins el marc de la compra pública es defineix la CPAC com l'adquisició de P+S respectuosos amb el medi ambient.

Els P+SAC són els que durant el seu cicle de vida ofereixen el nivell de qualitat del servei exigint i generen un impacte ambiental global menor.

La CPAC també coneguda com a *compra verda* no és una funció independent dins de les compres convencionals, sinó que s'ha de concebre com a una part integrant de la gestió de compres, moltes vegades recolzada per una política i un interès corporatiu que involucra tota l'Administració.

L'objectiu de sensibilitzar ambientalment les compres públiques, tant de productes com de serveis, no radica només en la importància que tenen aquestes pel que fa al seu volum i a la seva magnitud econòmica, sinó en la responsabilitat de l'Administració envers la societat i el medi ambient.

El gran poder de compra de les Administracions Públiques, dinamitzen la demanda essent un motor natural de l'economia, i per tant un bon instrument per promoure la demanda de P+SAC i indirectament augmentar el suport a les tecnologies respectuoses amb el medi ambient.

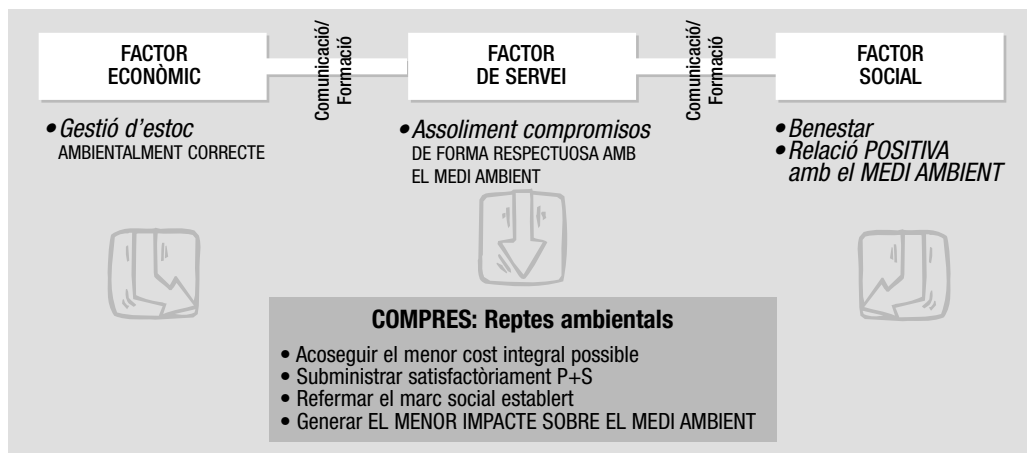
Si bé les compres públiques solament poden actuar de forma directa sobre la demanda dels P+S, també juguen un efecte multiplicador⁵ sobre les vendes, i ofereixen grans possibilitats per dirigir l'economia cap al desenvolupament econòmic sostingut respectuós amb el medi ambient. El resultat a mig termini pot ser l'ampliació de la competència al nou camp ambiental, amb la consegüent reducció de l'impacte dels productes sobre el medi ambient.

⁵ Impulsant la competència entre fabricants, fet que pot incrementar les inversions en tecnologies netes.

Compra Pública Ambientalment Correcta

Per comprar **AC**, cal introduir criteris ambientals en cadascun dels factors (econòmic, serveis i social) que integren la gestió de compres (Quadre 4.3).

Quadre 4.3 Integració de criteris ambientals en la gestió de compres

En el marc d'un desenvolupament sostenible, la CPAC és una de les actuacions que ha de desenvolupar l'Administració Pública. Les accions per promoure la demanda de P+SAC haurien d'anar enfocades a estimular el consum d'aquells P+S que demanden menys recursos (primeres matèries, energia, aigua, etc.), minimitzen la generació de residus i emissions, no contenen elements contaminants, faciliten el seu reciclatge posterior i finalment incorporen materials reciclats.

Les raons principals que han d'impulsar l'Administració a comprar de forma ambientalment correcte són:

- Complir amb els requeriments legals⁶ i amb les obligacions internacionals.
- Vetllar pel desenvolupament sostenible.
- Servir d'exemple davant empreses i consumidors en el comportament respectuós amb el medi ambient.
- Esdevenir un motor de desenvolupament de P+SAC.
- Fomentar la creació de mercats de P+SAC.
- Vetllar per la millora del medi ambient, el benestar i la salut de les persones.

⁶ Requeriments legals: comunitaris, estatals, autonòmics i locals.

5

Desenvolupament i implantació: passos a seguir

L'existència de procediments normalitzats a l'Administració per a l'adquisició de Productes i Serveis Ambientalment Correctes és una de les eines que poden afavorir la CPAC.

Els cinc passos que pot seguir una **Administració** per comprar AC són:

1 Definir i aprovar objectius polítics 	<ul style="list-style-type: none">✓Recolzar políticament la CPAC✓Definir una política⁷ de CPAC✓Definir objectius i metes✓Desenvolupar normatives✓Emmarcar la CPAC en el camí cap a la sostenibilitat (Agenda 21 Local)
2 Analitzar la situació de partida 	<ul style="list-style-type: none">✓Identificar els responsables de compres i el conjunt d'agents implicats en la gestió de compres✓Llistar tots els P+S que s'adquireixen. Quan i amb quina quantitat✓Llistar els proveïdors de P+S✓Identificar on s'utilitzen productes que contenen substàncies perilloses✓Identificar les operacions de major consum d'energia, d'aigua, de material d'oficina (paper...), etc.✓Identificar les pràctiques que fomenten el consum i pràctiques que impulsen l'estalvi
3 Fomentar la formació, la comunicació i la participació 	<ul style="list-style-type: none">✓Formar els agents implicats en la gestió de CPAC i oferir una formació continuada:<ul style="list-style-type: none">- Sector empresarial (proveïdor)- Sector social (consumidor)- Administració (polítics, responsables de compres, experts tècnics i ambientals, treballadors, etc.)✓Crear canals de comunicació entre els diferents agents✓Fomentar la comunicació interna (entre departaments de l'Administració) i externa (sector empresarial i sector social), reforçant els seus canals de comunicació✓Conèixer i afrontar les barreres relacionades amb la manca de coneixements ambientals que frenen la CPAC✓Involucrar el personal de l'Administració en la gestió de CPAC i en la utilització dels P+SAC adquirits

⁷ Annex II: Exemple d'una política de CPAC.

Desenvolupament i implantació: passos a seguir

4 Adquirir i decidir amb criteris ambientals

- ✓Elaborar bases de dades de proveïdors "homologats" de l'Administració (compliment dels requeriments ambientals exigits)
- ✓Elaborar bases de dades de P+SAC
- ✓Elaborar bases de dades de P+S que cal evitar
- ✓Definir clarament els criteris ambientals genèrics i específics desitjats en els P+S
- ✓Definir instruments de decisió en la CPAC
- ✓Integrar aspectes ambientals en els plecs de condicions tècniques per l'adquisició de P+SAC
- ✓Definir requeriments i controls ambientals per als contractes en vigor

5 Actuar políticament: cooperar, establir xarxes i actuar a nivell supraregional

- ✓Intercanviar informació entre Administracions sobre proveïdors, P+S, instruments de decisió, rendiments, etc.
- ✓Fomentar la unió entre administracions en la CPAC per:
 - abaratir costos i tenir més poder d'influència sobre el mercat
 - incentivar el desenvolupament innovador del mercat
 - fomentar la informació, la motivació i la influència política
- ✓Discutir i definir criteris ambientals comuns de P+S
- ✓Cooperar a nivell estatal i europeu en normativa i legislació

Font: EcoProcura99 Bilbao i elaboració pròpia.

Agents implicats en la gestió de compres

En la gestió de compres de l'Administració Pública hi intervenen **agents** diversos com són:

- Proveïdors (fabricants i distribuïdors): l'**Empresa**.
- Treballadors⁸, experts tècnics i ambientals, i responsables de compres: l'**Administració**.
- Ciutadans: la **Societat**.

El consens entre aquests agents és un element cabdal per fer possible la compra.

El procés de la compra es compon d'un conjunt de fases que s'inicien quan el ciutadà fa una petició a l'Administració, i s'acaba quan aquest rep la prestació sol·licitada.

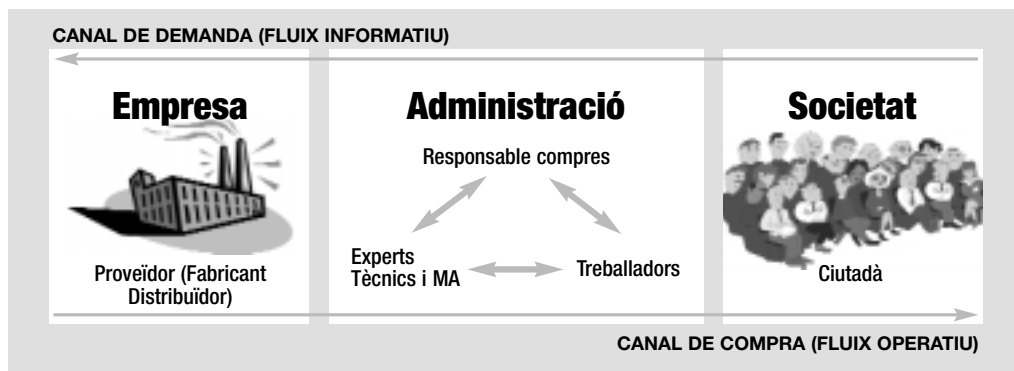
Des que el ciutadà fa aquesta petició fins que el P+S és encomanat al proveïdor, tenen lloc diverses fases, on cadascun dels agents defineix informació específica del P+S a adquirir: **flux informatiu**.

Des que el proveïdor serveix el P+S a l'Administració fins que el ciutadà rep la prestació sol·licitada, també tenen lloc diverses fases on l'Administració rep, emmagatzema i utilitza el P+S adquirit: **flux operatiu**.

⁸ Els treballadors de l'Administració són els tècnics, els administratius, el personal de neteja i de manteniment... és a dir, tots aquells usuaris dels P+S que compra l'Administració.

Agents implicats en la gestió de compres

Quadre 6.1 Interrelació dels agents implicats en la gestió de CPAC

El **ciutadà**, que representa a la **societat**, és qui sol·licita a l'Administració el P+S. Entorn d'aquest agent es concreta la demanda i s'inicia la gestió de compra.

El paper del ciutadà en la CPAC és especialment rellevant, en la mesura que la inclusió de criteris ambientals en la seva demanda hauran de ser considerats en l'adquisició de P+S per a l'Administració, per tal de satisfer la seva petició.

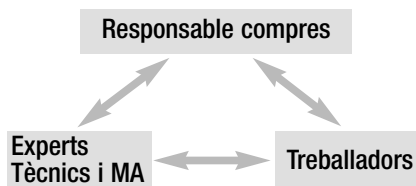
Aquesta no és l'única raó que motiva l'Administració a adquirir P+SAC, sinó que també el seu comportament ha de ser exemplar davant l'empresa i la societat.

Voldria sol·licitar un permís d'obres menors en paper reciclat, si us plau.

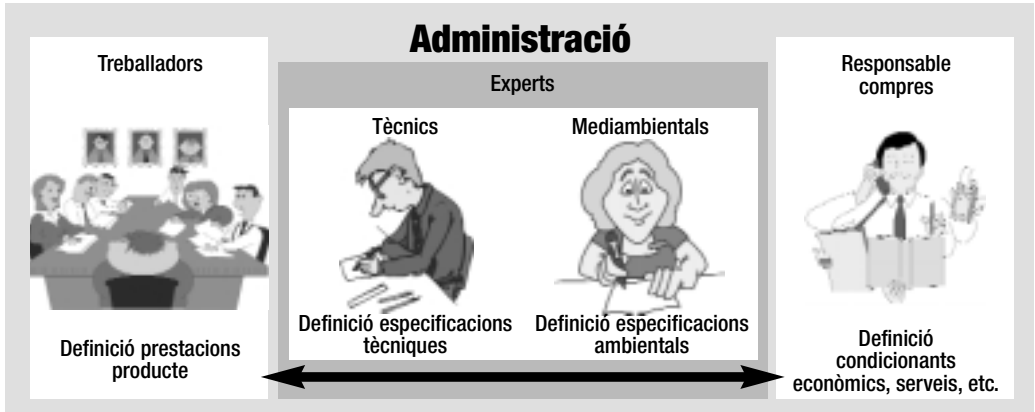

A l'**Administració**, els agents implicats en la gestió de compres són:

- Els treballadors.
- Els experts tècnics i mediambientals (MA).
- Els responsables de compres.

Agents implicats en la gestió de compres

Els **treballadors** són l'agent de l'Administració que es relaciona directament amb el ciutadà, amb la finalitat de satisfer les seves sol·licituds. Per tal d'executar-les, els treballadors necessiten disposar d'elements necessaris com els P+S que compra l'Administració.

Els treballadors són l'agent que defineix les **prestacions desitjades** que han de complir els P+S a adquirir.

**Necessito paper reciclat
de color groc i DIN A4**

Els **experts tècnics i ambientals** són els agents que defineixen les especificacions tècniques i ambientals que han de complir els P+S sol·licitats pels treballadors.

Conegudes les prestacions que ha d'oferir el P+S, l'expert tècnic defineix les especificacions tècniques i l'expert ambiental les especificacions ambientals (perquè el P+S sigui AC).

Agents implicats en la gestió de compres

***El paper s'ha de poder utilitzar
en impressores TT, en
fotocopiadores AA i en fax MM.
A més de.....***

***El paper ha de ser reciclat o...
amb blanqueig sense clor.***

Els **responsables de compres** són qui executen l'adquisició del P+S sol·licitat. En la seva presa de decisió, han de tenir en compte els següents aspectes:

- Referent al P+S: **Què comprar** (complir les prestacions, especificacions tècniques i ambientals definides pels altres agents de l'Administració).
- Referent a l'estoc: **Quant comprar** (magnitud del P+S i terminis d'entrega).
- Referent al proveïdor: **A qui comprar** (portar a terme una gestió AC de les seves activitats).

Per poder respondre aquestes qüestions, els responsables de compres s'informen en el mercat de la gamma de proveïdors que ofereixen els P+S a adquirir.

***He trobat 3 productes que compleixen les
prestacions, especificacions tècniques i
ambientals que em demanen. Ara bé....si tinc
un pressupost de x PTA, tinc poc espai en el
magatzem, ho volen tenir a finals de mes... i...
Quin em convé comprar?***

Agents implicats en la gestió de compres

El proveïdor⁹, que representa l'empresa, subministra a l'Administració els P+S encomanats en les condicions acordades.

Cada vegada més, els proveïdors juguen papers més importants que el de ser purs instruments de subministrament, ja que tenen un bon coneixement dels P+S i poden col·laborar amb l'Administració en la recerca de P+SAC.

⁹ Proveïdor és el nom genèric que també engloba el fabricant i el distribuïdor.

Barreres que frenen la Compra Pública Ambientament Correcta

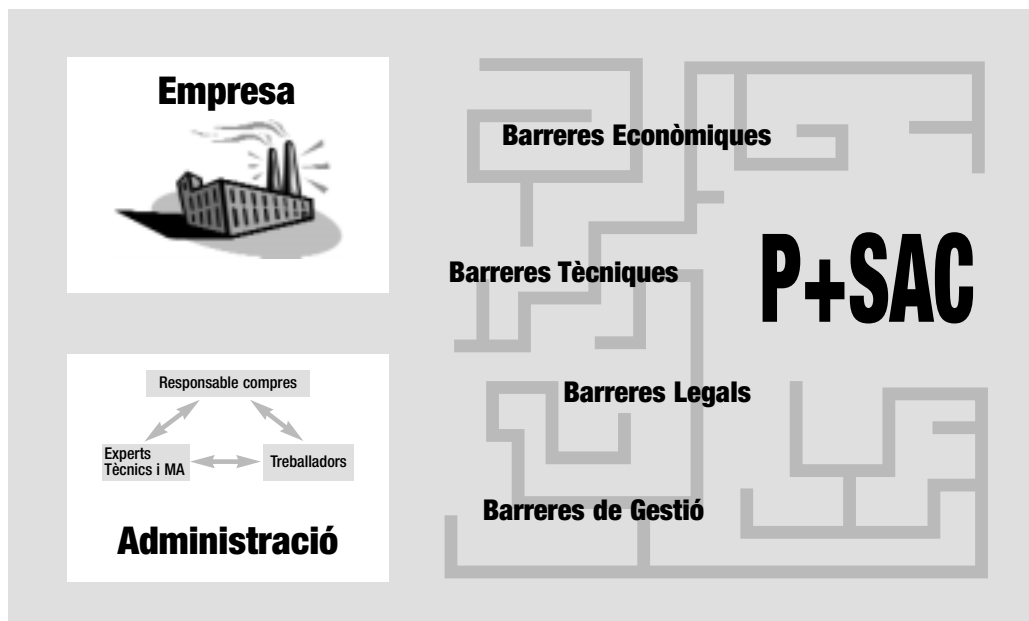
S'entén per **barrera**, a l'hora d'acceptar i promoure la CPAC, tota situació que dificulta el seu desenvolupament (Quadre 7.1).

Ja que el mercat dels P+SAC no ha assolit encara una posició rellevant dins del mercat de P+S, és necessari superar aquestes barreres per tal de situar els P+SAC en un marc competitiu en igualtat de condicions respecte els altres productes convencionals equivalents¹⁰.

Les barreres poden ser de tipus econòmic, tècnic, legal i de gestió, i es poden classificar, segons l'agent afectat, en:

- **Barreres que troben les empreses**
- **Barreres que troba l'Administració¹¹**

Quadre 7.1 Barreres que frenen la CPAC

¹⁰ P+S equivalents són aquells que donen prestacions similars.

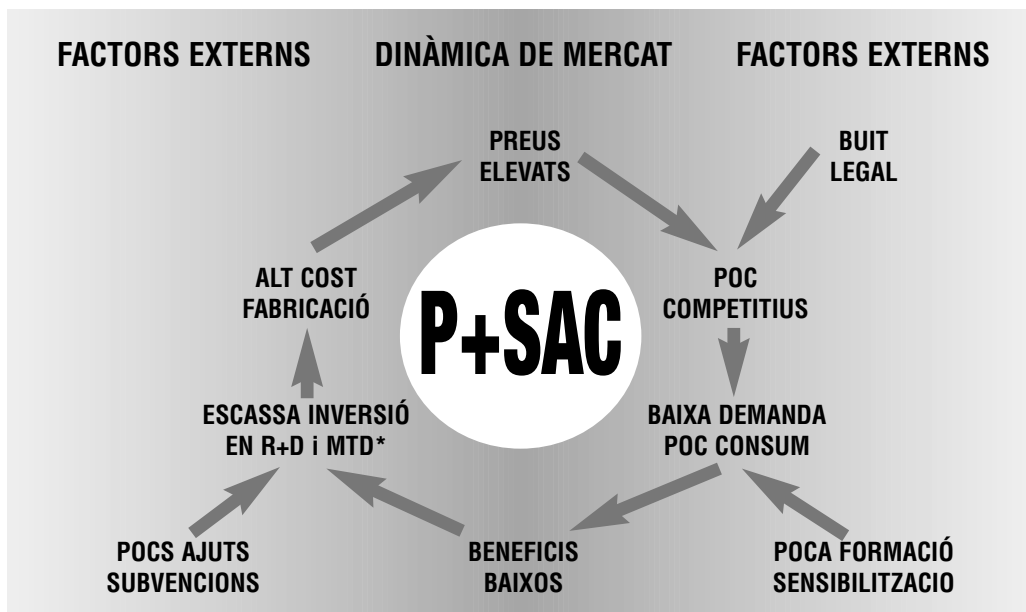
¹¹ L'Administració i la societat troben barreres com a compradors de P+SAC. Tal i com s'ha explicat en el capítol 6 (agents), ja que l'Administració és qui canalitza la demanda ambiental de la societat i fa la compra, quan es parla d'Administració s'entén que la demanda de la societat hi és implícita.

Barreres que frenen la Compra Pública Ambientalment Correcta

7.1 Barreres que troben les empreses

Les barreres que troben les empreses a l'hora d'oferir P+SAC són conseqüència de la llei de l'oferta i de la demanda que mou el mercat d'aquests P+S (Quadre 7.2).

Quadre 7.2 Dinàmica del mercat de P+SAC

* Millors Tecnologies Disponibles.

Barreres Econòmiques

Comportament de la demanda molt fluctuant ja que el mercat dels P+SAC és incipient, i per tant feble.

Actuació: Augmentar el contacte entre les empreses i l'Administració, millorant el flux d'informació entre elles. Per exemple pactar comandes programades a mig i llarg termini, acceptar sobrepreus temporals, etc.

Alt cost de fabricació, conseqüència de no haver assolit les economies d'escala dels P+S convencionals, comporta la poca competitivitat de P+SAC.

Barreres que frenen la Compra Pública Ambientament Correcta

Actuació: Incentivar i promoure la inversió empresarial i els ajuts de l'Administració com subvencions, finançaments, préstecs tous, etc. per abaratir costos i obtenir P+SAC a preus de mercat.

Barreres Tècniques

Escassetat de coneixements tècnics per a la millora ambiental de processos i de P+S, tant en tecnologia com en formació. Per exemple, encara hi ha processos que no són els millors ambientalment perquè la tecnologia actual encara no ho permet.

Actuació: Fomentar la recerca i el desenvolupament (R+D) de processos i de P+S a la mateixa empresa i amb col·laboració amb instituts de recerca, universitats, etc. per millorar ambientalment els P+S al llarg del seu cicle de vida.

Barreres Legals

Escassetat d'homologacions i de **legislació específica** per als P+SAC i per a les empreses que tenen un comportament respectuós amb el medi ambient.

Actuació: Demanar a l'Administració que estableixi reglamentació i normativa que regularitzi i estandarditzi les homologacions i les certificacions ambientals per P+SAC.

Barreres de Gestió

Escassetat d'informació per part de l'Administració sobre P+SAC i de **sensibilització** dels seus beneficis, donada la dificultat de concretar els criteris ambientals dels P+S que es demanen.

Actuació: Definir programes de formació i d'informació i guies de consum AC, des de la vessant empresarial i des de la pròpia Administració, sobre els criteris ambientals dels P+S per afavorir les pautes de consum més sostenibles.

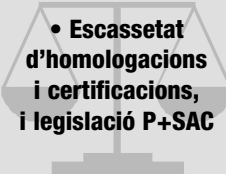
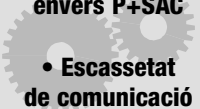
Barreres que frenen la Compra Pública Ambientalment Correcta

Escassetat de comunicació amb l'Administració per poder conèixer les seves necessitats i les seves expectatives en relació amb els P+SAC.

Actuació: Potenciar els canals de comunicació, convidar l'Administració a visitar les instal·lacions de l'empresa, a conèixer les iniciatives que s'estan desenvolupant en R+D de P+S.

En el *Quadre 7.3* es presenta un resum de les barreres que troben les empreses i les actuacions per resoldre-les.

Quadre 7.3 Barreres i actuacions per solucionar-les

	BARRERES	ACTUACIONS
Econòmiques	 <ul style="list-style-type: none"> • Comportament demanda • Alt cost fabricació 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Promoure acords de subministrament amb els compradors per assegurar la demanda a mig termini ✓ Potenciar campanyes informatives per incrementar la demanda de P+SAC ✓ Incentivar la inversió i la R+D per abaratir costos ✓ Potenciar incentius econòmics -ajuts, subvencions, finançament, etc.- pel desenvolupament de P+SAC
Tècniques	 <ul style="list-style-type: none"> • Escassetat de coneixements tècnics 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Desenvolupar programes d'ajut en R+D amb instituts de recerca, universitats, etc. i a la mateixa empresa ✓ Millorar els processos amb les MTD
Legals	 <ul style="list-style-type: none"> • Escassetat d'homologacions i certificacions, i legislació P+SAC 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Estandarditzar les homologacions i les certificacions ambientals pel que fa als P+SAC ✓ Reglamentar i legislar quant als requeriments de P+SAC
de Gestió	 <ul style="list-style-type: none"> • Escassetat d'informació i sensibilització envers P+SAC • Escassetat de comunicació 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Definir programes d'informació i formació adreçats a l'Administració sobre els P+SAC ✓ Establir campanyes publicitàries i informatives per donar a conèixer els P+SAC i els seus avantatges ✓ Millorar els canals de comunicació entre l'empresa i l'Administració

Barreres que frenen la Compra Pública Ambientament Correcta

7.2 Barreres que troba l'Administració

Les barreres que troba l'Administració a l'hora d'adquirir P+SAC són degudes a la seva pròpia dinàmica i a la política de compres que té. (Quadre 7.4).

Quadre 7.4 Dinàmica de l'Administració en la CPAC

Barreres Econòmiques

Priorització dels criteris econòmics en l'adquisició de P+S implica que en la majoria de casos només es té en compte el cost d'adquisició.

Actuació: Ampliar els criteris de valoració introduint el cost dels P+S al llarg del seu cicle de vida o modificar els criteris convencionals de compres per tal d'aconseguir que els criteris econòmics no siguin prioritaris en la compra de P+S.

Compliment de pressupostos actualment és un criteri de compra determinant a la majoria d'Administracions i limita l'adquisició de P+SAC.

Barreres que frenen la Compra Pública Ambientament Correcta

Actuacions: Centralitzar o mancomunar la gestió de compres entre diverses administracions per tenir més poder de negociació o augmentar temporalment el pressupost¹².

Barreres Tècniques

Escassetat de coneixements tècnics que han de complir els P+S perquè siguin AC, i de les ecoetiquetes actualment en ús. Per exemple, sovint es desconeix la diferència entre el punt verd, l'ecoetiqueta comunitària, el distintiu de garantia de qualitat ambiental, etc.

Actuació: Potenciar la formació del conjunt de l'Administració, col·laborar tant amb els experts ambientals com amb l'empresa i incloure criteris ambientals en els plecs de condicions tècniques.

Barreres Legals

Escassetat d'homologacions i de **legislació** per identificar amb facilitat els P+SAC.

Actuació: Fomentar l'estandardització de les homologacions i de les certificacions per a P+SAC.

Barreres de Gestió

Ús d'un llenguatge poc clar i amb molts tecnicismes.

Actuació: Elaborar bases de dades, llistats, guies, etc. de P+SAC que expliquin en un llenguatge senzill les característiques d'aquests productes i fomentar la informació i la formació dels agents implicats en la gestió de compres.

Rebuig intern a la innovació i a la novetat de comprar P+S diferents als que s'utilitzen normalment i que ofereixin les mateixes prestacions.

¹² Certes Administracions estan acceptant un sobrepreu (5-10%) de forma temporal per a l'adquisició de P+SAC.

Barreres que frenen la Compra Pública Ambientalment Correcta

Actuació: Potenciar la sensibilització ambiental i explicar als treballadors de l'Administració implicats en la gestió de compres els beneficis que comporten els nous P+SAC.

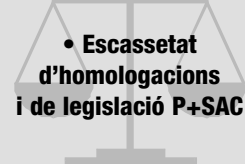
Escassetat de comunicació dintre la mateixa Administració (entre treballadors, experts tècnics i ambientals, i responsables de compres) per generar demanda de P+SAC i de l'Administració amb l'empresa per demanar P+SAC.

Actuació: Potenciar els canals de comunicació i programes de formació ambiental dins l'Administració i entre l'Administració i l'empresa pot ajudar a afavorir el coneixement d'aquests P+SAC.

En el *Quadre 7.5* es presenta un resum de les barreres que troba l'Administració i les actuacions per superar-les.

Barreres que frenen la Compra Pública Ambientament Correcta

Quadre 7.5 Actuacions per superar les barreres

BARRERES	ACTUACIONS
<p>Econòmiques</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priorització criteris econòmics • Compliment pressupost 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Donar marge de maniobra als responsables de compres en el compliment de pressupostos per a l'adquisició de P+SAC ✓ Ampliar la visió del cost d'adquisició i incloure el cost total al llarg del cycle de vida de P+S ✓ Centralitzar o mancomunar les operacions de compres per augmentar el poder de negociació de l'Administració ✓ Modificar els criteris convencionals de compres per aconseguir que els criteris econòmics no siguin decisius en l'adquisició de P+SAC
<p>Tècniques</p> <ul style="list-style-type: none"> • Escassetat de coneixements tècnics sobre P+SAC 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Incloure criteris ambientals en els plecs de condicions tècniques ✓ Col·laborar amb els experts ambientals de l'Administració a l'hora d'avaluar i comprar P+SAC ✓ Potenciar la formació del conjunt de l'Administració en criteris i instruments de valoració ambiental ✓ Col·laborar amb l'empresa per conèixer els criteris ambientals dels P+S
<p>Legals</p> <ul style="list-style-type: none"> • Escassetat d'homologacions i de legislació P+SAC 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Estandarditzar les homologacions i les certificacions ambientals dels P+SAC ✓ Reglamentar i legislar respecte els requeriments dels P+SAC
<p>de Gestió</p> <ul style="list-style-type: none"> • Escassetat d'informació i formació per comprar P+SAC • Rebuig intern a innovació i novetat • Rigidesa gestió compres • Escassetat de comunicació entre agents 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Millorar els canals de comunicació entre els agents implicats en la gestió de compres ✓ Editar guies i llistats de P+SAC... per promoure la CPAC ✓ Desenvolupar campanyes informatives per afavorir el consum de P+SAC ✓ Potenciar la formació ambiental dels agents implicats en la gestió de compres per flexibilitzar la gestió de compres i incorporar paràmetres ambientals

Instrumentes per a una Compra Ambientalment Correcta

Integrar **criteris ambientals** en la gestió de compres permet portar a terme una CPAC.

Una bona gestió de compres ha de garantir els següents aspectes bàsics:

- Disposar del P+S en el moment que es necessita.
- Assegurar els nivells de qualitat establerts i requerits.
- Assolir el menor cost integral possible.

Una bona gestió de CPAC, a més, ha de garantir un quart aspecte:

- Generar el menor impacte ambiental possible sobre el medi.

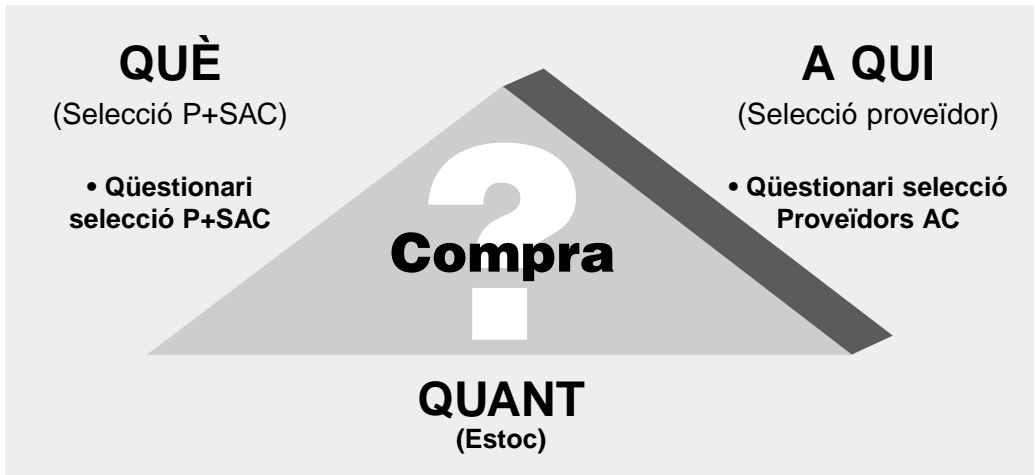
Perquè la gestió de compres sigui AC, cal integrar criteris ambientals en la gestió convencional de compres. Una de les maneres que hi ha per fer-ho possible, és disposar d'un conjunt d'**instrumentes de valoració ambiental** que es puguin integrar en la gestió de compres convencional i que permetin **valorar i comparar el comportament ambiental de P+S equivalents per tal d'identificar, sempre que sigui possible¹³, aquell ambientalment més correcte.**

En el *Quadre 8.1* s'esquematitzen els conceptes que integren la gestió de compres i els instruments de valoració ambiental per tal d'adquirir P+SAC.

¹³Hi hagi oferta, sigui disponible al nostre país, tingui un preu de mercat competitiu, etc.

Instruments per a una Compra Ambientalment Correcta

Quadre 8.1 Conceptes que integren la gestió de compres i instruments de valoració ambiental

Tres conceptes integren la gestió de compres: **Què** comprar, **A qui** comprar i **Quant** comprar. Per decidir comprar P+SAC es disposa dels següents instruments de valoració ambiental, que incideixen sobre dos dels tres conceptes que integren la gestió de compres:

- Què comprar – **Qüestionari de selecció P+SAC.**
- A qui comprar – **Qüestionari de selecció proveïdors AC.**

I per comprar aquests P+SAC una de les opcions que té l'Administració és incloure, en els **plecs de condicions** tècniques, criteris ambientals addicionals a les especificacions tècniques.

Exemple de plec de condicions en el que es tenen en compte criteris ambientals: "Orden de 14 de Octubre de 1997para incluir la valoración ambiental como exigencia objetiva de resolución de los concursos que se convoquen"

Instrumentos per a una Compra Ambientalment Correcta

8.1 Instrumentos adreçats a la selecció de Productes i Serveis Ambientalment Correctes

Els instruments de valoració ambiental adreçats a la selecció de P+S han de permetre respondre a la següent pregunta: **Què comprar?**, és a dir, **quins són els P+SAC que s'han d'adquirir?**

QUÈ

(Selecció P+SAC)

• Qüestionari selecció P+SAC

Per tal de decidir quins són els P+SAC a comprar, cal respondre les següents preguntes:

- Amb quines prestacions?
- Amb quines especificacions tècniques?
- Amb quines especificacions ambientals?
- A quin preu?
- Amb quins altres serveis?

Els **qüestionaris de selecció de P+SAC** són exemples d'instruments disponibles per valorar i comparar el comportament ambiental de P+S equivalents, per tal **d'identificar el que sigui ambientalment més correcte**.

Aquests, es poden presentar en forma de qüestionari o de matriu, i defineixen els aspectes ambientals dels P+S equivalents per poder valorar el seu comportament ambiental.

La comparació del comportament ambiental dels P+S equivalents avaluats, permetrà identificar el que sigui ambientalment més correcte, que serà el **P+S millor valorat**.

És possible utilitzar un únic qüestionari genèric per seleccionar P+SAC o bé qüestionaris específics per a cadascuna de les categories de P+S que es compren.

A continuació es presenta l'estructura bàsica d'un qüestionari genèric **-qüestionari de selecció de P+SAC** (que s'adjunta i desenvolupa més extensament a l'**Annex III**)-. Aquest qüestionari es compon de quatre apartats, que s'indiquen en el quadre que es presenta a continuació.

Instrumentos per a una Compra Ambientalment Correcta

Els apartats 1 i 2 són excoelents per passar a avaluar el 3 (És un **P+SAC**?). Finalment, a l'apartat 4 s'explica com fer la valoració de cadascun dels apartats per tal de concloure si el P+S avaluat és AC.

QÜESTIONARI DE SELECCIÓ DE P+SAC:

1. CAL FER LA COMPRA?

2. QUIN ÉS L'IMPACTE SOBRE LA SEGURETAT I LA SALUT DE LES PERSONES?

3. ÉS UN P+SAC?

3.1. Disposa d'ecoetiqueta?

3.2. Altres consideracions

4. AVALUACIÓ

1. CAL FER LA COMPRA?

Abans de començar a valorar el comportament ambiental del P+S cal **plantejar-se la compra**, és a dir, assegurar que aquesta és totalment necessària i que la quantitat sol·licitada és l'apropiada.

2. QUIN ÉS L'IMPACTE SOBRE LA SEGURETAT I LA SALUT DE LES PERSONES?

El primer condicionant a valorar en un P+S és el seu efecte sobre la **seguretat i la salut de les persones**, que cal que sigui assumible.

3. ÉS UN P+SAC?

Aquest apartat, tal i com diu el mateix títol, permet identificar els P+S que són AC, entenent que són P+SAC els que assegurin un impacte ambiental més reduït que el d'altres.

Instrumentos per a una Compra Ambientalment Correcta

3.1. Disposa d'ecoetiqueta?

Identificar si els P+S disposen d'algun marcat o etiquetat homologat serveix per **identificar P+SAC**.

Les ecoetiquetes o etiquetes ecològiques (per a P+S) indiquen que un P+S s'ha sotmès a un procés de certificació **que assegura un impacte ambiental més reduït que el d'altres**, d'acord amb uns criteris prèviament establerts.

A Catalunya, la **Direcció General de Qualitat Ambiental (DGQA)** del Departament de Medi Ambient està certificant categories de P+S que compleixen amb els requeriments de l'ecoetiqueta comunitària (per productes) o del distintiu de garantia de qualitat ambiental (per P+S).

Les categories de productes que disposen d'**ecoetiqueta comunitària**¹⁴ i de P+S que disposen del **distintiu de garantia de qualitat ambiental**¹⁵ a Catalunya, es llisten a l'Annex V.

Altres ecoetiquetes que hi ha segons el país d'origen són: el White Swan als Països Nòrdics, el Blue Angel i el TÜV Eco-Circle a Alemanya, el Milieukeur als Països Baixos, etc.

Distintiu de garantia de qualitat ambiental

Ecoetiqueta d'àmbit comunitàri

¹⁴ http://www.gencat.es/mediamb/qamb/c_dist10.htm

¹⁵ http://www.gencat.es/mediamb/qamb/c_eti8.htm

Instrumentes per a una Compra Ambientalment Correcta

3.2. Altres consideracions

En cas que els P+S no disposin d'homologacions o certificacions que permetin identificar-los com a P+SAC, es poden utilitzar qüestionaris ambientals com el que es presenta i desenvolupa més extensament a l'apartat 3.2 de l'**Annex III**, per **valorar el comportament ambiental**.

En aquest apartat es presenta un qüestionari per a productes i un qüestionari per a serveis:

- En el qüestionari per a **productes** s'avaluen els criteris ambientals del disseny; de les primeres matèries utilitzades; de la producció, la neteja i el manteniment; dels envasos i embalatges; del tractament i/o disposició final i altres.
- En el qüestionari per a **serveis** s'avaluen els criteris ambientals dels proveïdors, dels productes utilitzats i d'altres aspectes addicionals.

Instruments per a una Compra Ambientalment Correcta

4. AVALUACIÓ

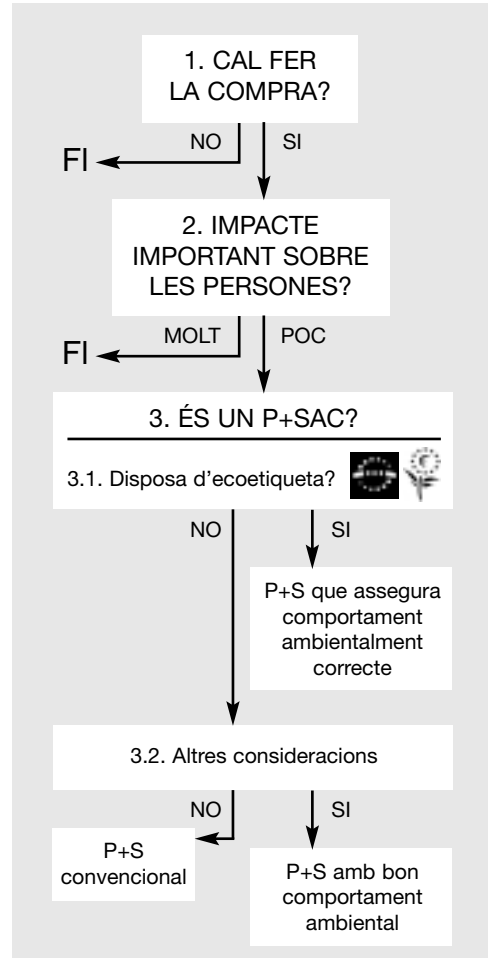
A continuació es presenta una **metodologia per avaluar el comportament ambiental de P+S**.

Aquesta és una de les possibles metodologies d'avaluació que es podria utilitzar, ja que n'hi pot haver d'altres¹⁶.

L'avaluació del comportament ambiental dels P+S comença a l'apartat 1 (Cal fer la compra?). Si la resposta a aquest apartat és negativa (**no**) s'acaba la valoració; en cas contrari es continua a l'apartat 2 (Quin és l'impacte sobre la salut i la seguretat de les persones?).

Si la resposta de l'apartat 2 és **molt** s'acaba la valoració; en cas contrari es continua a l'apartat 3 (És un P+SAC?).

Aquest apartat, es compon de dos subapartats (3.1 i 3.2) que són excloents, i permeten identificar els **P+S que són AC**.

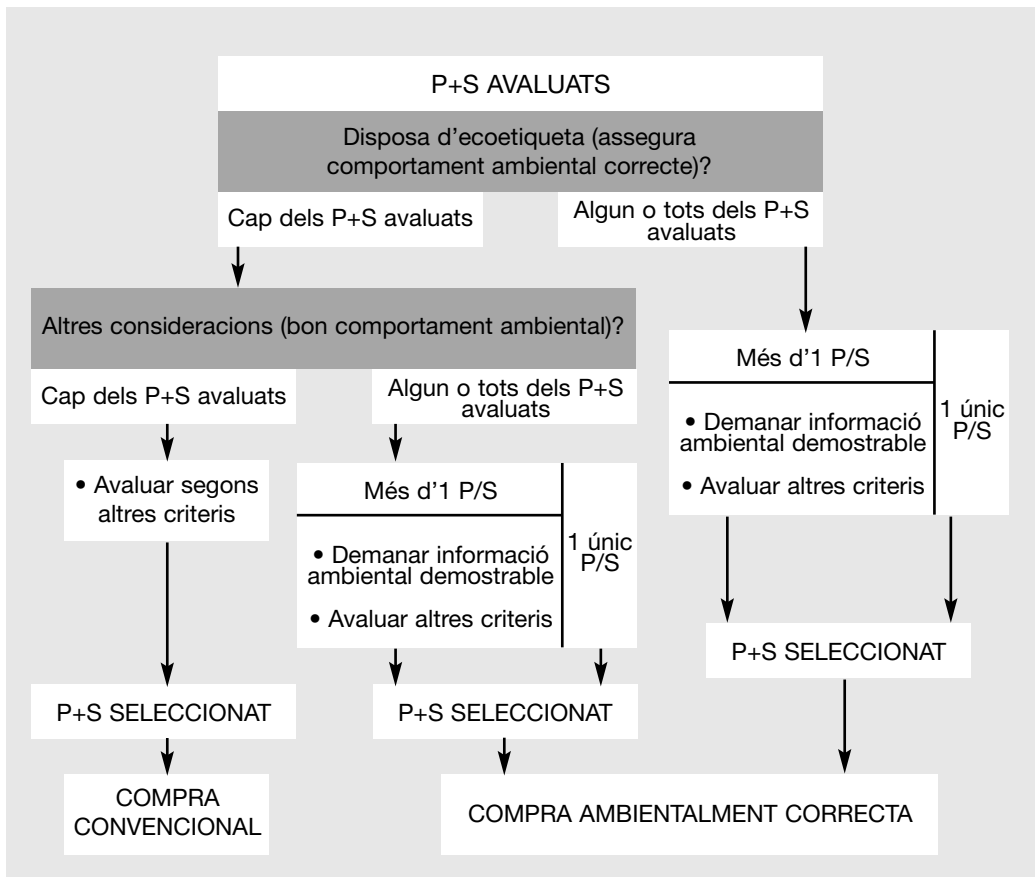
¹⁶ Altres metodologies d'avaluació podrien ser valorar criteris diferents dels que es proposen en aquest qüestionari, donar un pes específic concret a cadascun dels apartats i subapartats avaluats, etc.

Instruments per a una Compra Ambientament Correcta

En primer lloc, s'avalua el subapartat 3.1 (Disposa d'ecoetiqueta?). Si la resposta **és afirmativa (sí)** indica que el P+S assegura un comportament AC. En cas contrari, és a dir si la resposta és negativa (**no**) es continua al subapartat 3.2 (altres consideracions).

En aquest apartat, si la **valoració final és afirmativa (sí)** és a dir, del conjunt de preguntes realitzades se'n responen més d'afirmatives que de negatives, es considera que el **P+S té un bon comportament ambiental**.

Una vegada avaluats els P+S equivalents, cal **identificar quin comprar, és a dir, el que sigui l'ambientalment més correcte**.

Instrumentos per a una Compra Ambientalment Correcta

Donat que els P+S disposin d'ecoetiqueta:

- Si hi ha un únic P+S que en disposi, aquest serà el **P+S millor valorat -compra AC-**.
- Si hi ha més d'un P+S que compleixi aquest requeriment, caldrà demanar informació addicional demostrable o tenir en compte altres aspectes per decidir el **P+S millor valorat -compra AC-**.

En cas de no disposar cap P+S d'ecoetiqueta, es valoraran els P+S avaluats en l'apartat d'altres consideracions, per decidir quin P+S identificar com a ambientalment més correcte:

- Si hi ha un únic P+S que respon afirmativament a aquest apartat serà el **P+S millor valorat -compra AC-**.
- Si hi ha més d'un P+S que respon afirmativament a aquest apartat, caldrà demanar informació addicional demostrable o tenir en compte altres aspectes per decidir el **P+S millor valorat -compra AC-**.
- Per altra banda, si **no hi ha cap** dels P+S valorats que respongui afirmativament a aquest apartat, s'hauran de tenir en compte altres criteris de valoració per decidir quin P+S seleccionar. En aquest cas, per exemple, es podrà seguir la gestió de compres convencional **-compra convencional-**.

Instrumentos per a una Compra Ambientalment Correcta

8.2 Instrumentos adreçats a la selecció de proveïdors

La clau de la CPAC és conèixer el mercat i la gamma de proveïdors AC, per tal de garantir que la qualitat i el cost d'aquests siguin competitius enfront dels P+S convencionals.

Conèixer el mercat significa disposar d'informació detallada del comportament ambiental de cadascun dels proveïdors i de les oportunitats que presenten: ubicació geogràfica, tipologia de P+SAC que ofereixen, disposició d'un departament de R+D, altres prestacions o serveis addicionals que millorin el seu comportament ambiental, etc.

Per tant, disposar d'instruments que facilitin la selecció del proveïdor significa comptar amb elements que permetin respondre a la següent pregunta: **A qui comprar?**, és a dir, **quins són els proveïdors AC?**

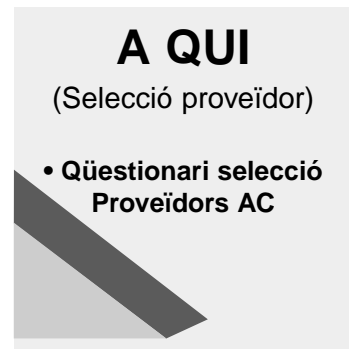
A qui comprar fa referència a quin proveïdor AC i depèn exclusivament de la gestió ambiental que porta a terme.

Si l'Administració avalua la gestió ambiental dels seus proveïdors, pot elaborar una base de dades de **proveïdors homologats**, que faciliti la seva selecció.

A més, disposar d'un ventall de **proveïdors de P+S equivalents que porten a terme una correcta gestió ambiental** ofereix multitud d'avantatges per a la pròpia Administració, entre les que caldria destacar la millora constant de l'oferta de P+S a preus de mercat competitius.

Els **qüestionaris de selecció de proveïdors AC** són exemples d'instruments utilitzats a l'hora de facilitar l'avaluació de la gestió ambiental dels proveïdors que ofereixen P+S equivalents.

A l'**Annex IV** s'adjunta una proposta de **qüestionari genèric per seleccionar proveïdors AC per a l'Administració**.

Instrumentes per a una Compra Ambientalment Correcta

És possible utilitzar un únic qüestionari genèric per homologar proveïdors AC, o bé qüestionaris específics per als proveïdors de cadascuna de les categories de P+S que es compren o contracten, com poden ser proveïdors de paper, de productes de neteja, de material de construcció, etc.

A continuació es presenta l'estructura bàsica del **qüestionari de selecció de proveïdors AC**, que s'adjunta i desenvolupa més extensament a l'**Annex IV**.

Aquest qüestionari es compon de dos apartats que s'indiquen en el quadre que es presenta a continuació. L'apartat 1 s'identifica si el proveïdor porta a terme una gestió AC i l'apartat 2, es fa l'avaluació d'aquest per tal de concloure si el proveïdor avaluat porta a terme una correcta gestió ambiental.

QÜESTIONARI DE SELECCIÓ DE PROVEÏDORS de P+SAC:

1. ÉS UN PROVEÏDOR QUE PORTA A TERME UNA GESTIÓ AC?

- 1.1. Disposa de certificat de gestió ambiental (EMAS/ISO14001)?
- 1.2. Altres consideracions

2. AVALUACIÓ

1. ÉS UN PROVEÏDOR QUE PORTA A TERME UNA GESTIÓ AC?

1.1. Disposa de certificat de gestió ambiental (EMAS/ISO 14001)?

Identificar si els proveïdors disposen de certificacions de gestió mediambiental (segons EMAS i/o ISO 14001) serveix per **identificar els proveïdors AC**.

Les certificacions voluntàries de Sistemes de Gestió Mediambiental (SGMA) –Reglament 1836/00 **EMAS**, d'àmbit europeu i Norma **ISO 14001** d'àmbit internacional–, comprometen les empreses que les implanten a portar a terme una gestió de les seves activitats respectuosa amb el medi ambient.

Instruments per a una Compra Ambientalment Correcta

1.2. Altres consideracions

En cas que els proveïdors no disposin de certificacions que permetin identificar els proveïdors que porten a terme una correcta gestió mediambiental, es poden utilitzar qüestionaris ambientals com el que es presenta i desenvolupa més extensament a l'apartat 1.2 de l'**Annex IV**, per **valorar la gestió ambiental dels proveïdors**.

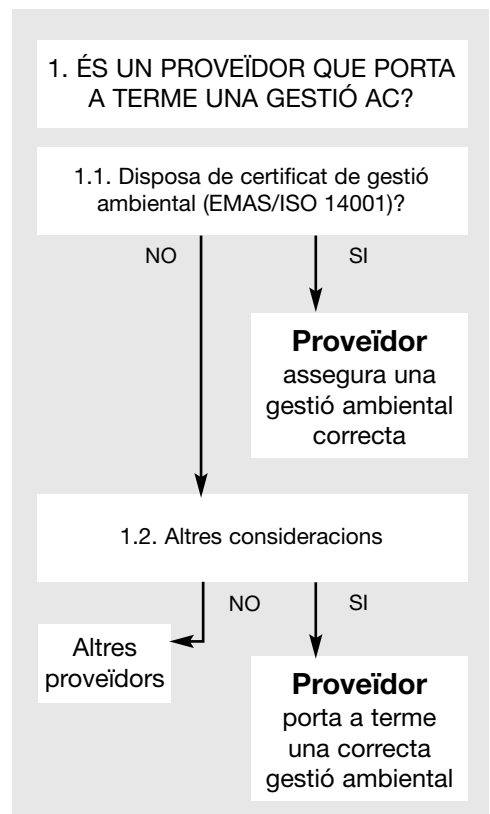
En aquest qüestionari s'avaluen els criteris ambientals de la gestió global de les seves activitats, de les operacions de producció, de neteja i de manteniment, dels productes, envasos i embalatges utilitzats, del parc mòbil, etc.

2. AVALUACIÓ

A continuació es presenta una **metodologia per avaluar el comportament ambiental de P+S**.

Aquesta és una de les possibles metodologies d'avaluació que es podrien utilitzar, ja que n'hi pot haver d'altres¹⁷.

L'apartat 1 (És un proveïdor que porta a terme una gestió AC?) es compon de dos subapartats (1.1 i 1.2) que són excloents, i permeten identificar els **proveïdors que porten a terme una gestió AC**.

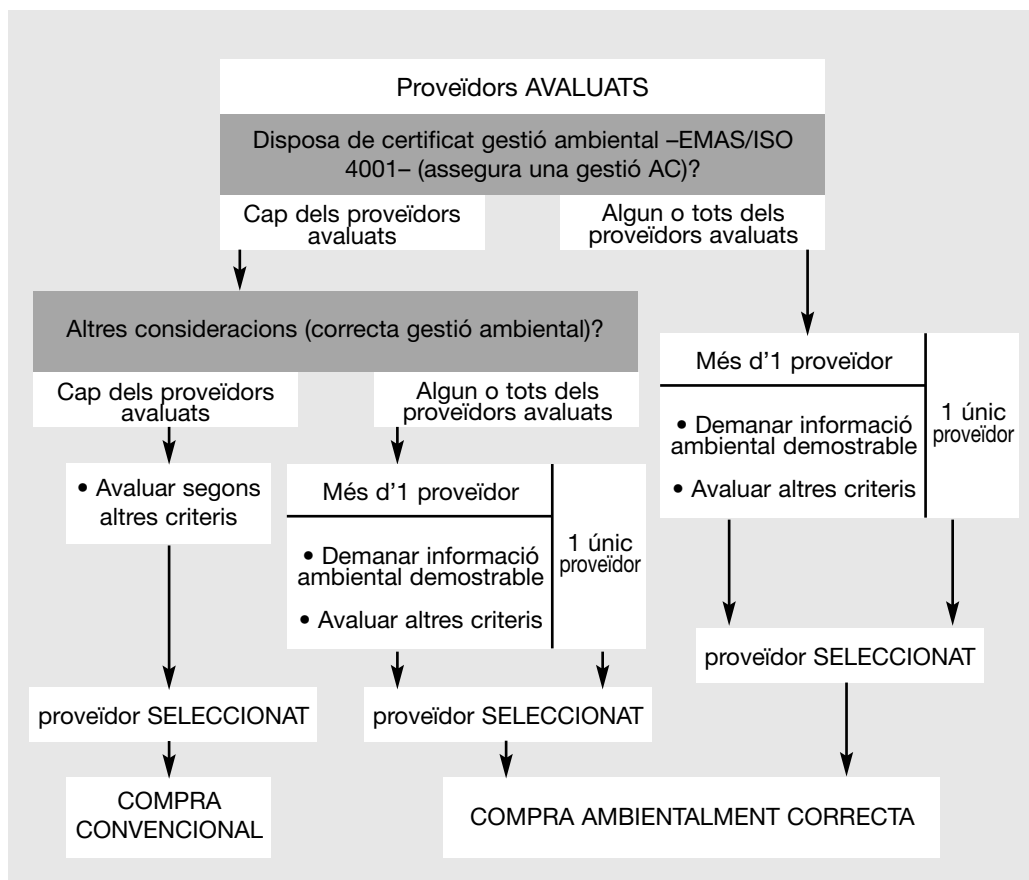
¹⁷ Altres metodologies d'avaluació podrien ser valorar criteris diferents dels que es proposen en aquest qüestionari, donar un pes específic concret a cadascun dels apartats i subapartats avaluats, etc.

Instrumentes per a una Compra Ambientalment Correcta

En primer lloc, s'avalua el subapartat 1.1 (Disposa de certificat de gestió ambiental -EMAS i/o ISO 14001-?). Si la resposta **és afirmativa (sí) indica que el proveïdor assegura una gestió AC**. En cas contrari, és a dir si la resposta és negativa (no) es continua al subapartat 1.2 (altres consideracions).

En aquest apartat, si la **valoració final és afirmativa (sí)**, és a dir, del conjunt de preguntes realitzades se'n responen més d'afirmatives que de negatives, es considera que el **proveïdor porta a terme una correcta gestió ambiental**.

Una vegada avaluats els proveïdors de P+S equivalents, cal **identificar a qui comprar, és a dir, el que porti a terme la millor gestió ambiental**.

Instrumentes per a una Compra Ambientalment Correcta

Donat que els proveïdors disposin de certificat de gestió ambiental (EMAS/ISO14001):

- Si hi ha un únic proveïdor que en disposi, aquest serà el **proveïdor millor valorat –compra AC–**.
- Si hi ha més d'un proveïdor que compleixi aquest requeriment, caldrà demanar informació addicional demostrable o tenir en compte altres aspectes per decidir el **proveïdor millor valorat –compra AC–**.

En cas de no disposar cap proveïdor de certificat de gestió ambiental (EMAS/ISO 14001), es valoraran els proveïdors avaluats en l'apartat d'altres consideracions, és a dir, quin proveïdor porta a terme una millor gestió ambiental:

- Si hi ha un únic proveïdor que respon afirmativament a aquest apartat serà el **proveïdor millor valorat –compra AC–**.
- Si hi ha més d'un proveïdor que respon afirmativament a aquest apartat, caldrà demanar informació addicional demostrable o tenir en compte altres aspectes per decidir el **proveïdor millor valorat –compra AC–**.
- Per altra banda, si **no hi ha cap** dels proveïdors valorats que respongui afirmativament a aquest apartat, s'hauran de tenir en compte altres criteris de valoració per decidir quin proveïdor seleccionar. En aquest cas, per exemple, es podrà seguir la gestió de compres convencional **–compra convencional–**.

Recomanacions pràctiques

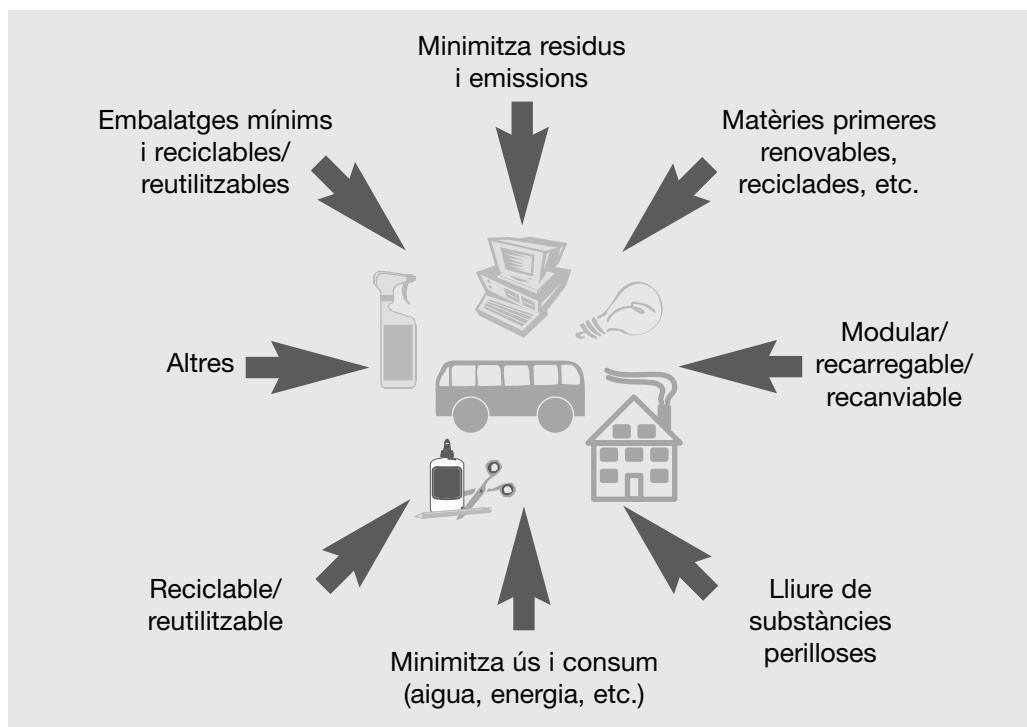
L'Administració adquireix una gran quantitat i diversitat de P+S, i en aquest capítol es presenten **recomanacions generals** per avaluar si aquests són AC.

En primer lloc, s'esmenten exemples de **critèris ambientals generals** que poden complir els P+SAC. Aquests criteris, són bàsicament els que s'han presentat en els **qüestionaris per a P+SAC i per a proveïdors AC** del capítol anterior.

També s'esmenten exemples de **critèris ambientals per categories de P+S** (material d'oficina, productes de neteja, construcció, etc.) i en alguns casos s'arriben a citar els **critèris ambientals específics** de P+S (paper, aixetes, netejavidres, etc.).

Cal tenir en compte que les recomanacions i els criteris que es presenten, poden estar subjectes a possibles variacions en el temps, a causa dels múltiples factors que interactuen en la gestió de compres (nous avenços, canvis en la demanda social, etc.).

Quadre 9.1: Productes i serveis ambientalment correctes (P+SAC).

Recomanacions pràctiques

9.1 Recomanacions generals

Exemples de criteris generals que s'han de tenir en compte a l'hora d'adquirir P+SAC són:

CRITERIS GENERALS A AVALUAR	
Estàndards o indicadors	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Disposa d'ecoetiqueta ✓ El proveïdor disposa de certificat de gestió ambiental (EMAS/ISO 14001) ✓ Altres
Altres	 <ul style="list-style-type: none"> • Respecte al disseny <ul style="list-style-type: none"> ✓ És de llarga durabilitat ✓ Es fabrica amb monomaterials ✓ Sense mesclades de components no separables ✓ És modular (descomponible en peces bàsiques) ✓ Pot tenir diversos usos ✓ S'han eliminat les característiques no essencials ✓ Altres
	 <ul style="list-style-type: none"> • Respecte a les primeres matèries <ul style="list-style-type: none"> ✓ No s'utilitzen substàncies perilloses per a la salut de les persones o per al medi ambient ✓ S'utilitzen primeres matèries reciclables, reutilitzables o renovables ✓ No s'utilitzen primeres matèries que provenen de regions protegides ✓ Altres
	 <ul style="list-style-type: none"> • Respecte a la producció, neteja i manteniment <ul style="list-style-type: none"> ✓ Es porta a terme una gestió AC de les activitats desenvolupades ✓ S'utilitzen tecnologies AC (MTD) ✓ Es disposa de sistemes d'estalvi (d'aigua, d'energia, etc.) ✓ S'utilitzen sistemes de recuperació energètica ✓ Es disposa d'energies renovables ✓ S'utilitzen recursos de forma eficient (aigua, energia, etc.) ✓ Es minimitza la generació de residus i d'emissions ✓ S'apliquen bones pràctiques de gestió ✓ Altres

Continua a la pàgina següent

Recomanacions pràctiques

CRITERIS GENERALS A AVALUAR

Altres	 <ul style="list-style-type: none"> • Respecte als envasos i embalatges 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ No contenen substàncies perilloses per a la salut de les persones o per al medi ambient ✓ Se'n redueix la quantitat ✓ S'utilitzen materials reciclables, reutilitzables, etc. ✓ S'evita l'ús d'envasos individuals ✓ Són reciclables, reutilitzables, etc. ✓ S'incorpora en programes logístics de devolució i de reciclatge ✓ Es disposa de sistemes de reciclatge, a escala local, per als embalatges i els productes utilitzats ✓ Altres
	 <ul style="list-style-type: none"> • Respecte a l'emmagatzematge 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ S'apliquen bones pràctiques en la gestió d'estocs ✓ Altres
	 <ul style="list-style-type: none"> • Respecte a la distribució 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ S'utilitzen canals de distribució respectuosos amb el medi ambient ✓ S'obté d'un subministrador local ✓ Altres
	 <ul style="list-style-type: none"> • Respecte a l'ús, al manteniment i a la neteja 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Es manté fàcilment en condicions d'operació ✓ Es minimitza el consum de recursos (energia, aigua, etc.) ✓ Es redueix la generació de residus i d'emissions ✓ No s'utilitzen substàncies perilloses ✓ És fàcilment reparable ✓ Es disposa de mòduls recarregables ✓ Es disposa de recanvis ✓ És fàcilment actualitzat o modernitzat ✓ Altres
	<ul style="list-style-type: none"> • Respecte al tractament i a la disposició 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ És reutilitzable o reciclable (el producte o les seves parts) ✓ S'incorpora en programes logístics de devolució i de reciclatge ✓ El tractament o la disposició és a escala local ✓ Altres
	 <ul style="list-style-type: none"> • Altres 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Segons l'ACV, l'impacte ambiental del P+S és reduït ✓ Forma part d'una base de dades de P+SAC ✓ Altres

Font: <http://www.epa.gov/opptintr/epp> i elaboració pròpia.

Recomanacions pràctiques

9.2 Criteris ambientals de Productes i Serveis

En aquest apartat es llisten exemples de criteris ambientals que poden complir les categories de P+S per ser AC.

No es tracta d'un llistat de criteris exhaustiu, sinó que vol ser una primera aproximació d'exemples de **criteris ambientals**, útils per als agents implicats en la gestió de compres de l'Administració, a fi de comprar P+SAC.

Es presenten criteris ambientals per a les següents categories de P+S:

COMPRA PÚBLICA	
 <ul style="list-style-type: none">• Categories de productes	<ul style="list-style-type: none">✓ Material d'oficina✓ Productes de neteja i de manteniment✓ Vehícles i maquinària✓ Mobiliari urbà✓ Material de construcció✓ Material de jardineria✓ Equipaments diversos (frigorífics, aires condicionats, etc.)
 <ul style="list-style-type: none">• Categories de serveis	<ul style="list-style-type: none">✓ Operacions de neteja✓ Operacions de manteniment✓ Transport

Criteris ambientals de categories de productes

Material d'oficina

El material d'oficina és molt divers i pot englobar des de mobles i equips electrònics fins a material fungible, per citar alguns exemples.

Un punt especialment important és la compra de **paper** ja que se'n consumeixen grans quantitats. Altres equips a tenir en compte per la quantitat de residus que generen són els **equips electrònics** com ordinadors, faxes, impressores o fotocopiadores.

Recomanacions pràctiques

MATERIAL D'OFICINA	CRITERIS
 <ul style="list-style-type: none">• PAPER	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb material reciclat, totalment o parcialment✓ Blanqueig sense clor sempre que les seves aplicacions ho permetin, total o parcialment✓ Amb productes aplicats al paper de baixa perillositat (tints, coles, adhesius)✓ No plastificat✓ Altres
 <ul style="list-style-type: none">• MOBLES D'OFICINA	<ul style="list-style-type: none">✓ Recoberts amb pintures amb pigments naturals o a l'aigua✓ Amb materials sense substàncies perilloses✓ Amb fundes i coixins fabricats amb materials naturals, les fundes de cuir que estiguin acolorides amb colors naturals, etc.✓ Altres
 <ul style="list-style-type: none">• MATERIAL D'ESCRITORI	<ul style="list-style-type: none">✓ Llapis amb mines recanviables, no lacats, etc.✓ Llapis de color sense capa de laca✓ Bolígrafs recanviables✓ Arxivadors i carpetes de cartró reciclat✓ Sobres reciclables sense finestretes de plàstic✓ Cartutxos reciclables✓ Altres
<ul style="list-style-type: none">• EQUIPAMENTS ELECTRÒNICS	
 <ul style="list-style-type: none">• Criteris generals	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb consum energètic adaptat a la xarxa✓ Amb sistemes automàtics d'estalvi energètic¹⁸✓ Amb formes d'estalvi energètic adaptables per l'usuari✓ Equips que quan s'apaguen els aparells és possible tallar completament la connexió a la xarxa elèctrica✓ Amb emissions i sorolls reduïts✓ Amb acumuladors en lloc de piles, sense metalls pesants✓ Amb opció d'utilitzar paper reciclat✓ Altres
 <ul style="list-style-type: none">• Endolls, clavilles i components electrònics	<ul style="list-style-type: none">✓ Sense substàncies perilloses✓ Altres

Continua a la pàgina següent

¹⁸ Al Regne Unit l'energia utilitzada pels equipaments d'oficina representa aproximadament el 20% del consum d'energia utilitzada a l'oficina i d'aquesta proporció 2/3 són consumits pels PC i monitors. En algunes oficines, aquests equipaments poden arribar a consumir el 70% de l'energia gastada.

Recomanacions pràctiques

MATERIAL D'OFICINA	CRITERIS
• EQUIPAMENTS ELECTRÒNICS	
 • Teclats	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb cel·les separables✓ Altres
 • Faxes	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb connexió a l'ordinador per enviar i rebre faxes sense utilitzar paper✓ Altres
 • Impressores	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb opció d'impressió a dues cares✓ Amb nivells baixos d'emissió d'ozó✓ Altres
 • Fotocopiadores	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb opció d'impressió a dues cares✓ Amb nivells baixos d'emissió d'ozó✓ Altres
 • Ordinadors	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb possibilitat d'expandir les seves prestacions per optimitzar la seva utilització✓ Amb la peça del rellotge que no contingui ni mercuri ni cadmi✓ Altres
 • Pantalles	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb la làmpada sense cadmi✓ Altres

Font: <http://www.wnn.or.jpg/gpne>, <http://www.gencat.es>, Guia "Valor Plus" i elaboració pròpia.

Productes de neteja i de manteniment

S'inclouen en la categoria de productes de neteja i de manteniment tots els productes utilitzats en aquestes operacions, com per exemple detergents, netejavidres, desinfectants o pintures.

Recomanacions pràctiques

PRODUCTES NETEJA	CRITERIS
 <ul style="list-style-type: none"> • Detergents 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Biodegradables ✓ Sense un elevat contingut de fosfonats i fosfats¹⁹ ✓ Sense productes perillosos, cancerígens, compostos que afectin la capa d'ozó o excedeixin els límits de Compostos Orgànics Volàtils (COV) ✓ Sense components irritants ✓ Altres
 <ul style="list-style-type: none"> • Netejavidres 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Amb etanol ✓ Altres
 <ul style="list-style-type: none"> • Llevataques 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Amb dissolvents amb alcohol o acetona ✓ Sense dissolvents clorats ✓ Amb ceres en calent millor que ceres dissoltes ✓ Altres
 <ul style="list-style-type: none"> • Desembussadors 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mecànics preferibles als químics ✓ Altres
 <ul style="list-style-type: none"> • Desinfectants 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sense productes àcids o corrosius ✓ Sense CFC, metanol o altres productes perillosos ✓ Altres

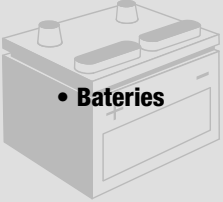

Font: <http://www.epa.gov/opptintr/epp>, Guia "Valor Plus" i elaboració pròpia.

PRODUCTES MANTENIMENT	CRITERIS
 <ul style="list-style-type: none"> • Olis 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vegetals i sintètics preferibles als minerals (per la seva major durada i menor grau de contaminació) ✓ Recicllats ✓ Altres
 <ul style="list-style-type: none"> • Pneumàtics 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Recautxutats ✓ Altres
 <ul style="list-style-type: none"> • Pintures i vernissos 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sense metalls pesants ni components perillosos ✓ A l'aigua o amb pigments naturals ✓ Amb emissions de COV mínimes ✓ Altres

Continua a la pàgina següent

¹⁹ Els requeriments per als proveïdors de Commonwealth of Massachusetts exigeixen un contingut màxim de fosfats del 5% en pes.

Recomanacions pràctiques

PRODUCTES MANTENIMENT	CRITERIS
 <ul style="list-style-type: none">• Bateries	<ul style="list-style-type: none">✓ De vida útil llarga✓ Recarregables✓ Sense metalls pesants✓ Altres
 <ul style="list-style-type: none">• Anticongelants	<ul style="list-style-type: none">✓ Sense etilenglicol ni metanol✓ A base d'alcohol etílic a l'eixugaparabrisa✓ Altres

Font: <http://www.wnn.or.jpg/gpne>, Guia "Valor Plus" i elaboració pròpia.

Vehicles i maquinària

En la compra de vehicles bàsicament s'ha de tenir en compte el consum energètic així com els nivells de NO_x, CO, CO₂ i hidrocarburs emesos a l'atmosfera.

També cal valorar la tipologia de materials utilitzats en la fabricació, la vida útil i el desballestament i reutilització i/o reciclatge de cada component.

PRODUCTES MANTENIMENT	CRITERIS
	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb baix consum de carburant✓ Amb productes sense CFC✓ Amb components reciclats✓ Amb nivells baixos d'emissions a l'atmosfera✓ Amb catalitzadors quan hi ha consum de benzina sense plom✓ Adaptació al funcionament amb mescla gas-gasoil (per disminuir els costos de funcionament i d'emissions nocives) dels motors dièsel✓ Amb equips de refrigeració amb el mínim efecte sobre la capa d'ozó i l'escalfament global✓ De fàcil desballestament i reciclatge dels seus components✓ Amb consum de biocombustibles o l'ús d'energies renovables✓ Altres

Font: <http://www.epa.gov/opptintr/epp>, Guia "Valor Plus" i elaboració pròpia.

Recomanacions pràctiques

Mobiliari urbà

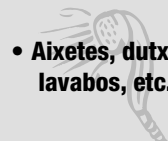

Inclou senyalització viària utilitzada a les carreteres i municipis, bancs, papereres o construccions, places i zones d'esbarjo, tanques fixes i mòbils, etc.

MOBILIARI URBÀ	CRITERIS
	<ul style="list-style-type: none">✓ Senyalització horitzontal amb baix contingut en dissolvents✓ Instal·lació i manteniment del mobiliari urbà sense abrasius químics✓ Altres

Font: Guia "Valor Plus" i elaboració pròpia.

Material de construcció

S'inclouen en aquest apartat tant els materials utilitzats en la construcció d'edificis, infraestructures, etc. com els materials utilitzats en el seu manteniment.

CONSTRUCCIÓ	CRITERIS
<ul style="list-style-type: none">• Material de construcció 	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb materials reciclats (formigó, grava, sorres, vidre, etc.)✓ Amb adhesius amb olor neutra, i sense emissions de compostos perillosos o cancerígens✓ Amb aïllants tèrmics o materials refractaris que ajudin a reduir les pèrdues i optimitzar el consum d'energia✓ Reutilitzats (bigues, elements prefabricats de formigó, revestiments, paviments, xapes, etc.)✓ Altres
<ul style="list-style-type: none">• Aixetes, dutxes, lavabos, etc. 	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb dispositius d'estalvi d'aigua✓ Amb mecanismes limitadors de cabal✓ Altres
<ul style="list-style-type: none">• Enllumenat 	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb sensors de moviment humà d'encesa de llum✓ Amb energies renovables✓ Làmpades eficients, de llarga durada, incandescents, de vapor de sodi, etc✓ Fluorescents amb el mínim contingut de mercuri o sense, i tubs primers, sense components radioactius, etc.✓ Altres

Font: Guia d'Aprofitament de residus de la construcció i elaboració pròpia.

Recomanacions pràctiques

Material de jardineria

Es llisten criteris ambientals per als materials utilitzats per a la revegetació i manteniment dels jardins públics i de les zones forestals.

En aquests casos s'utilitzen productes com herbicides, insecticides i fitosanitaris, que emprats incorrectament poden tenir un impacte ambiental considerable.

MATERIAL JARDINERIA	CRITERIS
	<ul style="list-style-type: none">✓ Compost de residus orgànics✓ Herbicides i fitosanitaris poc persistents en el sòl✓ Espècies autòctones adaptades al clima i a la disponibilitat d'aigua✓ Sistemes de reg de baix consum d'aigua✓ Altres

Font: Guia d'Aprofitament de residus de la construcció, <http://www.wnn.or.jpg/gpne> i elaboració pròpia.

Equipaments diversos

Altres equips que es poden comprar tenint en compte criteris ambientals són:

EQUIPAMENTS DIVERSOS	CRITERIS
 <ul style="list-style-type: none">• Frigorífics	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb aïllament i escumes amb el mínim efecte sobre la capa d'ozó i l'escalfament global✓ Amb servei postvenda eficient (per allargar la vida útil dels béns subministrats)✓ Altres
 <ul style="list-style-type: none">• Equips d'aire condicionat	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb líquids refrigerants amb el mínim efecte sobre la capa d'ozó i l'escalfament global✓ Amb servei postvenda eficient (per allargar la vida útil dels béns subministrats)✓ Poc sorollosos✓ Altres

Font: Guia "Valor Plus" i elaboració pròpia.

Recomanacions pràctiques

criteris ambientals de categories de serveis

Els serveis són contractes per a la realització de tasques o operacions específiques com ara la neteja, el manteniment d'instal·lacions i d'equips o els serveis de transport d'una Administració.

Es poden definir com a **serveis AC** aquells que compleixen bàsicament amb els següents requeriments:

- Són més eficients.
- Presenten uns consums menors.
- Utilitzen productes AC²⁰.
- Minimitzen la generació de residus i d'emissions.
- Garanteixen una gestió AC de les seves activitats.

Les empreses que ofereixen serveis AC han de portar a terme les seves activitats d'acord amb la normativa mediambiental d'aplicació, essent responsables dels productes utilitzats i dels residus generats.

A continuació es presenten **alguns exemples de serveis AC** que pot contractar l'Administració:

Operacions de neteja

En algunes d'aquestes operacions s'utilitzen substàncies perilloses i es generen residus que cal gestionar correctament (envasos, draps i esponges impregnats de productes de neteja, etc.).

Són operacions a controlar des de l'Administració, ja que sovint es contracten a empreses externes i cal assegurar que portin a terme un servei AC.

²⁰ Fet que implica que els productes utilitzats han de complir les especificacions anteriors.

Recomanacions pràctiques

Es proposen les següents recomanacions per tal d'oferir un servei AC en les operacions de neteja:

OPERACIONS NETEJA	CRITERIS
	<ul style="list-style-type: none">✓ Utilització de productes AC✓ Consum moderat de productes de neteja i d'aigua✓ Ús de cada producte per a la funció que li és aplicable✓ Amb dispositius de dosificació de productes✓ Amb maquinària eficient energèticament✓ Altres

Font: <http://www.gencat.es> i elaboració pròpia.

Operacions de manteniment

Igual que en les operacions de neteja, en algunes de les operacions de manteniment també s'utilitzen substàncies perilloses i es generen residus especials (restes i pots de pintures, de dissolvents, d'olis, d'anticongelants, etc.).

Aquestes operacions també cal que siguin controlades des de l'Administració, ja que sovint es contracten a empreses externes i cal assegurar que porten a terme un servei AC.

Es proposen les següents recomanacions per avaluar que un servei de manteniment és AC:

OPERACIONS MANTENIMENT	CRITERIS
	<ul style="list-style-type: none">✓ Utilització de productes AC✓ Consum moderat de productes✓ Gestió correcta dels residus generats (restes i pots de pintura, olis usats, etc.)✓ Amb maquinària eficient energèticament✓ Altres

Recomanacions pràctiques

Transport

L'Administració pot contractar serveis de transport tant per a passatgers com per a mercaderies.

Es proposen les següents recomanacions per avaluar que un servei de manteniment és AC:

TRANSPORT	CRITERIS
	<ul style="list-style-type: none">✓ Amb vehicles AC✓ Opuscles informatius, targetes, etc. amb components reciclats✓ Targeta multiviatges✓ Altres

Font: <http://www.epa.gov/opptintr/epp> i elaboració pròpia.

Agenda 21 local: sistema en què les autoritats locals treballen en associació amb tots els sectors de la comunitat per preparar els plans d'acció per aplicar la sostenibilitat a escala local.

Anàlisi del Cicle de Vida (ACV): avaluació, mitjançant un conjunt sistemàtic de procediments, de les entrades i sortides de matèria i energia i de l'impacte ambiental atribuïble a un P+S al llarg del seu cicle de vida.

Bones pràctiques ambientals: conjunt de formes correctes d'actuació del personal i de gestió i de control de les activitats, productes i serveis, que afavoreix la minimització de residus i d'emissions. Són exemples de bones pràctiques una bona gestió de les compres o dels estocs, un bon manteniment preventiu o predictiu, o un bon control de les variables de procés. Les bones pràctiques poden ser dutes a terme, en general, amb molt poc cost i, per tant, amb un retorn ràpid de la inversió. És una de les formes de minimització de residus i emissions més efectives.

Cicle de vida: conjunt d'estadis pels quals passa un producte o servei mentre és útil.

Cost integral: cost que resulta d'una unitat final acabada i lliurada, acumulant la suma de tots els costos dels processos que conformen la cadena logística.

Desenvolupament sostenible:

desenvolupament econòmic i social que té lloc sense detriment del medi ambient ni dels recursos naturals dels quals depenen les activitats humanes i el desenvolupament, tant del present com del futur.

Disseny ecològic (Ecodisseny):

disseny d'un producte, projecte, actuació, etc. que té en compte la seva incidència material i potencial sobre el medi ambient. El disseny ecològic fomenta l'ús de material reciclat, la disminució de volum i pes dels productes, la seva reutilització o reciclatge i l'allargament del seu cicle de vida.

Durabilitat: la durabilitat associada a un producte fa referència a l'estalvi d'impactes ambientals del mateix, ja que s'ha de reemplaçar menys sovint i per tant es minimitzen consums. Una taxa de renovació menor també sol representar un estalvi econòmic.

Equivalents, productes i/o serveis:

aquells que tenen el mateix valor i donen les mateixes prestacions, podent ser alternatius i substitutius l'un per l'altre.

Estoc: quantitat de producte que es troba acumulada en un lloc determinat, podent ésser aquest fix o bé en moviment cap a centres de distribució. La seva finalitat és la d'aconseguir un

Glossari de termes

flux continu de productes.

Compra Pública Ambientalment Correcta (CPAC): aquella compra de P+SAC realitzada per l'Administració.

Etiqueta ecològica (Ecoetiqueta): indica que un P+S s'ha sotmès a un procés de certificació que assegura un impacte ambiental més reduït que el d'altres P+S.

Gestió del residu: conjunt d'operacions que s'inicien amb la recollida del residu fins al seu tractament final. Això inclou la recollida, el transport, l'emmagatzematge, la valorització i la disposició del rebuig.

Impacte ambiental: alteració de les característiques inicials del medi ambient provocada per un projecte, una obra o una activitat.

Medi ambient: conjunt dels elements biòtics (flora i fauna) i abiòtics (energia solar, aigua i terra mineral) que integren un determinat espai, que afecten el desenvolupament i la supervivència d'un organisme, i que permeten el desenvolupament d'ecosistemes.

Minimització: conjunt de mesures organitzatives, operatives i tecnològiques necessàries per a disminuir la quantitat i perillositat dels

residus i emissions generats en un procés productiu, mitjançant la seva reducció i el reciclatge en origen.

Prevenció: conjunt de mesures destinades a evitar la producció de residus, o a aconseguir la seva reducció o la de la quantitat de substàncies perilloses o contaminats presents.

Prevenció de la contaminació: política empresarial o de l'administració pública que prioritza l'ús de materials i l'aplicació de processos i procediments que redueixen o eliminen la generació de residus i emissions al mateix lloc on s'originen.

Producte i/o servei ambientalment correctes (P+SAC): aquell producte i/o servei amb un impacte ambiental més reduït que el d'altres P+S.

Proveïdor ambientalment correcte (Proveïdor AC): aquell proveïdor que porta a terme una gestió ambientalment correcta de les seves activitats.

Reciclatge: opció de valorització consistent a reutilitzar un residu en el procés de fabricació del mateix producte, o d'un producte amb una funció anàloga.

Recuperació: opció de valorització consistent a aprofitar les substàncies

Glossari de termes

o els recursos energètics valuosos continguts en un residu.

Reducció en origen: disminució del volum o la perillositat dels residus generats en una operació mitjançant pràctiques adequades o la modificació de les operacions que impliquen l'ús de tecnologies més netes o d'equips més eficients, la substitució de reactius o la modificació de la composició dels productes.

Residu: Material que es genera com a conseqüència no desitjada de qualsevol activitat humana, el generador o posseïdor del qual se n'ha després o té la intenció o obligació de desprendre-se'n.

Sistema de Gestió Mediambiental (SGMA): conjunt de l'estructura organitzativa, procediments, responsabilitats, pràctiques i recursos que defineixen la política ambiental d'un organisme i la manera de portar-la a la pràctica.

Valorització: conjunt d'operacions que tenen per objectiu que un residu torni a ser utilitzat, totalment o parcial (p.e. reciclatge, recuperació, regeneració o valorització de components dels residus).

11.1 Adreces d'Internet

Centre Català del Reciclatge:

<http://www.junres.es/ccr/>

Organisme de la Junta de Residus que té com a un dels seus objectius promoure el mercat dels materials i productes reciclats.

En la seva pàgina web es pot trobar informació sobre el mercat dels productes ambientalment correctes (tipus de productes disponibles, característiques, etc.)

International Council for Local Environmental Initiative:

<http://www.iclei.org/>

Institut europeu d'administracions locals que investiga i promociona la implantació del desenvolupament sostenible a Europa.

En aquesta adreça es pot trobar informació sobre la CPAC i exemples d'aplicació en diferents països.

Environmental Protection Agency (EPA):

<http://www.epa.gov/opptintr/epp>

Adreça de l'Agència nord-americana de medi ambient, en la que es pot aconseguir informació sobre criteris i exemples d'aplicació de la CPAC.

Organization for Cooperation and Development of Economy (OCDE):

<http://www.ocde.org>

Organització internacional per a la cooperació i el desenvolupament econòmic. Es recullen especificacions sobre els criteris ambientals a contemplar en el comerç

internacional.

El Centre per a l'Empresa i el Medi Ambient:

<http://www.gencat.es/mediamb/cema>

Organisme del Departament de Medi Ambient on es pot accedir a informació sobre pràctiques adoptades a empreses i processos de producció que redueixen l'emissió de contaminants i minimitzen consums.

Green Purchasing Network:

<http://www.wnn.or.jp/gpne>

En aquesta adreça es pot aconseguir informació sobre la CAC i fitxes tècniques de P+SAC.

Europeans Partners for the Environment (EPE):

<http://www.epe.be>

Associació de diferents organitzacions europees relacionades amb el medi ambient, com per exemple:

European Green Purchasing Network (EPGN) (xarxa europea de promoció de la CAC), European Eco-Efficiency Initiative (EEEI) (Iniciativa per a la promoció de l'ecoeficiència i la CAC).

Centre de Terminologia, TERMCAT:

<http://www.termcat.es>

El Centre de Terminologia TERMCAT com a instrument de la política lingüística del govern de Catalunya, vinculat a l'Institut d'Estudis Catalans, és l'organisme encarregat de la coordinació general de les activitats

terminològiques relatives a la llengua catalana, i impulsa el desenvolupament de productes d'enginyeria lingüística.

11.2 Organismes

El Centre per a l'Empresa i el Medi Ambient

París, 184 3a planta
08036 Barcelona
Tel. (93) 415 11 12
Fax (93) 237 02 86

<http://www.gencat.es/mediamb/cipn>

Departament de Medi Ambient

Av. Diagonal, 525
08029 Barcelona
Tel. (93) 419 30 85 / 444 50 00
Fax (93) 419 76 30

<http://www.gencat.es/mediamb>

Ministerio de Medio Ambiente Pza. San Juan de la Cruz, s/n

28071 Madrid
Tel. (91) 597 60 00
Fax (91) 597 63 61

<http://www.mma.es>

Junta de Residus

Centre Català del Reciclatge
Dr. Roux 80
08036 Barcelona
Tel. (93) 567 33 00
Fax (93) 567 32 94

<http://www.junres.es>

11.3 Bibliografia

"Bundesdeutscher Arbeitskreis für Umweltbewubtes Management (B.A.U.M.)", Jahrbuch, 1997/98

Commerzbank AG, "Umweltschutz-Checkliste", Frankfurt, 1997

Departament de Sanitat i Seguretat Social "Guia de gestió intracentre de residus sanitaris", Barcelona, 1994

Fundació Privada Institut Ildelfons Cerdà, "Proyecto Valor Plus, Guía de compras públicas atendiendo a criterios medioambientales", Barcelona, 1997

G.Winter, "Das umweltbewubte Unternehmen-Die Zukunft beginnt heute", München, 1998

Beck, H. Bentlage, J., "Betriebsökologie in Banken: Leitfaden und Checklisten zur Durchführung einer ersten Umweltprüfung", Verband öffentlicher Banken, Bonn, 1998

ICLEI, "EcoProcura Europa99, Abstract Compendium", Ecoprocura, Bilbao, 1999

ICLEI, "EcoProcura Magazine", Publicació semestral de l'ICLEI, Trossingen, 2000

Junta de Residus del Departament de Medi Ambient i Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya, "Aprofitament de residus de la construcció", Barcelona, 1995

Rieradevall, J. Domènech, X. Milà, Ll., "Compra verde. El sector público como elemento clave para el desarrollo de los ecoproductos", en premsa, 1997

Schweizerische Vereinigung für Gewässerschutz, Lufthygiene VGL., "Umweltfreundliche Beschaffung", Zürich, 1998

Annex I: Normativa i altres

Font: Taula rodona "Compri reciclat i ambientalment correcte". Sector de les compres públiques. OPPR, 8 de juliol de 1999.

Decret 202/1998, de 30 de juliol, pel qual s'estableixen mesures de foment per a l'estalvi d'aigua en determinats edificis i habitatges (DOGC núm. 2697 de 6 d'agost de 1998).

Plec de clàusules administratives particulars. Contracte d'obra pel sistema Concurs presentat per la Junta de Residus, Departament de Medi Ambient, Generalitat de Catalunya. Juliol de 1998.

Concurs per la conservació, instal·lació i explotació publicitària del mobiliari urbà. Plec de condicions aprovat pel Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona. Febrer de 1998.

Ordre del 14 d'octubre de 1997, relativa als criteris de modificació de les clàusules administratives particulars que han de regir la contractació en el Ministerio de Medio Ambiente per a incloure la valoració ambiental com a exigència objectiva de resolució dels concursos que convoquin (BOE núm. 259 de 29 d'octubre de 1997).

Resolució de 8 d'agost de 1997, relativa als criteris mediambientals per a l'atorgament del distintiu de garantia de qualitat ambiental als productes i sistemes que afavoreixen l'estalvi d'aigua (DOGC núm. 2500 de 21 d'octubre de 1997).

Ordre del 2 de maig de 1994, relativa a la convocatòria per a la concessió de subvencions destinades a impulsar el consum de matèries i substàncies recuperades. (DOGC núm. 1896 de 13 de maig de 1994) L'Art. 3.1 està deixat sense efecte per l'Ordre de 15 de març de 1996.

Plec de clàusules administratives. Contracte d'obres hidràuliques presentat pel Ministerio de Medio Ambiente.

Criteris ambientals en el disseny, la construcció i la utilització dels edificis. Pla de Medi Ambient de la Universitat Politècnica de Catalunya.

Annex II: Política de Compra Pública Ambientalment Correcta

A continuació es presenta **una proposta de política de CAC** que podria ser adoptada per qualsevol Administració Pública que volgués fomentar la CPAC.

Diu així:

La compra i l'ús de productes i serveis genera impactes ambientals sobre l'entorn. **[NOM DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA]** coneixedora de l'impacte positiu que pot tenir sobre el medi ambient la Compra Pública Ambientalment Correcta (CPAC), es proposa integrar criteris ambientals en la seva adquisició de productes i serveis (P+S).

Així doncs, i malgrat que el medi ambient no pot ser el centre de la missió professional de l'Administració, la integració de criteris ambientals en la gestió de compres proporcionarà guanys econòmics, socials i ambientals.

Proposta global de política.

- La màxima autoritat municipal donarà suport i s'implicarà en el desenvolupament de la política de compres de Productes i Serveis Ambientalment Correctes (P+SAC).
- El personal col·laborarà en la prevenció dels impactes ambientals associats a les compres, introduint criteris ambientals en els criteris convencionals de compra.
- Els criteris ambientals es consideraran en la fase de planificació d'adquisicions i en els processos de presa de decisions.
- Tots els departaments, oficines i institucions hauran d'assegurar-se que els agents contractats utilitzen productes preferiblement Ambientalment Correctes (AC) i es contempen els aspectes ambientals en els serveis oferts.
- La responsabilitat de les CPAC serà compartida entre el personal de programació, contractació i compres.
- La CPAC serà un dels principals compromisos de l'Administració en prevenció de la contaminació.

[NOM DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA] es compromet al següent:

- Incrementar l'adquisició de P+SAC.
- Identificar i implantar projectes pilots per tal d'afavorir la incorporació de criteris ambientals en l'adquisició de P+S.
- Establir programes de foment (incentius diversos) entre els agents implicats en la gestió de compres per tal d'afavorir la promoció de la CPAC.

Annex III: Proposta de qüestionari de selecció de Productes i Serveis

1. Cal fer la compra?

	SÍ	NO
1.1. S'ha revisat que internament no es disposa de productes alternatius disponibles?	☐	☐
1.2. El producte és realment necessari? (s'han estudiat alternatives a la compra del producte com podria ser el lloguer, compartir el producte, etc.)	☐	☐
1.3. La quantitat sol·licitada és l'apropiada i se n'assegura l'ús?	☐	☐

Valoració final (Apartat 1)

* Si no cal fer la compra s'acaba la valoració, en cas contrari cal respondre les preguntes que es llisten a continuació.

2. Quin és l'impacte sobre la seguretat i la salut de les persones?

Descripció: _____ Poc
 IMP _____
 _____ IMP

Valoració final (Apartat 2)

* Si l'impacte sobre la seguretat i salut de les persones és important, s'acaba la valoració, en cas contrari cal respondre les preguntes que es llisten a continuació:

3. És un producte o servei ambientalment correcte (P+SAC)?

3.1. Disposa d'ecoetiqueta?	SÍ	NO
-----------------------------	----	----

Valoració final (Apartat 3.1)

Annex III: Proposta de qüestionari de selecció de Productes i Serveis

3. És un P+SAC? (Cont.)

3.2. Altres consideracions:

En aquest apartat es presenten dos qüestionaris, un per a **productes** i un altre per a **serveis**.

Productes: S'avaluen els següents aspectes: disseny; primeres matèries; producció, neteja i manteniment; envasos i embalatges; ús, manteniment i neteja; tractament i/o disposició final.

Serveis: S'avaluen els següents aspectes: proveïdors, productes utilitzats i altres aspectes addicionals.

PRODUCTES

Disseny	SÍ	NO
3.2.1. Existeix una llista completa dels components del producte?	☐	☐
3.2.2. És de llarga durabilitat?	☐	☐
3.2.3. Els seus components són fabricats sense mescles de components no separables?	☐	☐
3.2.4. És modular (descomponible en peces bàsiques)?	☐	☐
3.2.5. Pot tenir diversos usos?	☐	☐
3.2.6. S'han eliminat característiques no essencials?	☐	☐
Primeres matèries	SÍ	NO
3.2.7. Són reciclades, reutilitzades o recursos renovables?	☐	☐
3.2.8. S'evita l'ús de substàncies perilloses per a la salut de les persones?	☐	☐
3.2.9. S'evita l'ús de substàncies perilloses que provenen de regions protegides?	☐	☐
Producció, neteja i manteniment	SÍ	NO
3.2.10. Es porta a terme una gestió ambientalment correcta de les activitats desenvolupades (veg. qüestionari de selecció de proveïdors)?	☐	☐

Annex III: Proposta de qüestionari de selecció de Productes i Serveis

3. És un P+SAC? (Cont.)

3.2. Altres consideracions:

Envasos i embalatges	SÍ	NO
3.2.11. S'evita que continguin substàncies perilloses per a la salut de les persones o per al medi ambient?	☐	☐
3.2.12. S'en redueix la quantitat necessària per enviar, emmagatzemar i utilitzar el producte correctament?	☐	☐
3.2.13. S'utilitzen materials reciclables, reutilitzables, etc?	☐	☐
3.2.14. El producte pot ser comprat amb envasos de gran capacitat?	☐	☐
3.2.15. Són reciclables o reutilitzables?	☐	☐
3.2.16. S'ofereixen programes logístics de devolució i de reciclatge?	☐	☐
3.2.17. Es disposa, a escala local, de sistemes de reciclatge per als embalatges i productes utilitzats?	☐	☐
Ús, manteniment i neteja	SÍ	NO
3.2.18. Es manté fàcilment en condicions d'operació?	☐	☐
3.2.19. Es minimitza el consum de recursos (energia, aigua, etc.)?	☐	☐
3.2.20. Es redueix la generació de residus i d'emissions?	☐	☐
3.2.21. S'evita l'ús de substàncies perilloses?	☐	☐
3.2.22. És fàcil de reparar?	☐	☐
3.2.23. Es disposa de mòduls recarregables?	☐	☐
3.2.24. Es poden trobar recanvis amb facilitat?	☐	☐
3.2.25. Pot ser fàcilment actualitzat o modernitzat?	☐	☐
Ús, manteniment i neteja	SÍ	NO
3.2.26. El producte o les seves parts poden ser:		
• Incorporades en programes logístics de devolució i de reciclatge?	☐	☐
• Pot ser tractat o disposat a escala local?	☐	☐
Aspectes addicionals	SÍ	NO
3.2.27. Segons l'ACV, l'impacte del P+S és reduït?	☐	☐
3.2.28. Forma part d'una base de dades de P+SAC?	☐	☐
Valoració final (Apartat 3.2 Productes)	☐	☐

Annex III: Proposta de qüestionari de selecció de Productes i Serveis

3. P+SAC? (Cont.)

SERVEIS

Proveïdors	SÍ	NO
3.2.27. Els proveïdors porten a terme una correcta gestió ambiental (veg. qüestionari de selecció de proveïdors)	☐	☐
3.2.28. Altres aspectes:		
• La protecció del medi ambient és part integral del contracte?	☐	☐
• Tots els serveis minimitzen l'impacte ambiental (reduir el consum d'aigua i d'energia, segregat els residus generats, etc.)?	☐	☐
• Es compleixen totes les exigències ambientals dels clients?	☐	☐
• S'informa els clients dels aspectes ambientals dels serveis oferts?	☐	☐
3.2. Altres consideracions:		
Productes utilitzats	SÍ	NO
3.2.29. S'utilitzen productes ambientalment correctes (veg. qüestionari comparativa de P+SAC)?	☐	☐
3.2.30. En el servei integral es contemplen tots els aspectes ambientals (productes utilitzats, gestió dels residus, eficiència de consums, etc.)?	☐	☐
Valoració final (Apartat 3.2 Serveis)	☐	☐

Annex III: Proposta de qüestionari de selecció de Productes i Serveis

4. Avaluació

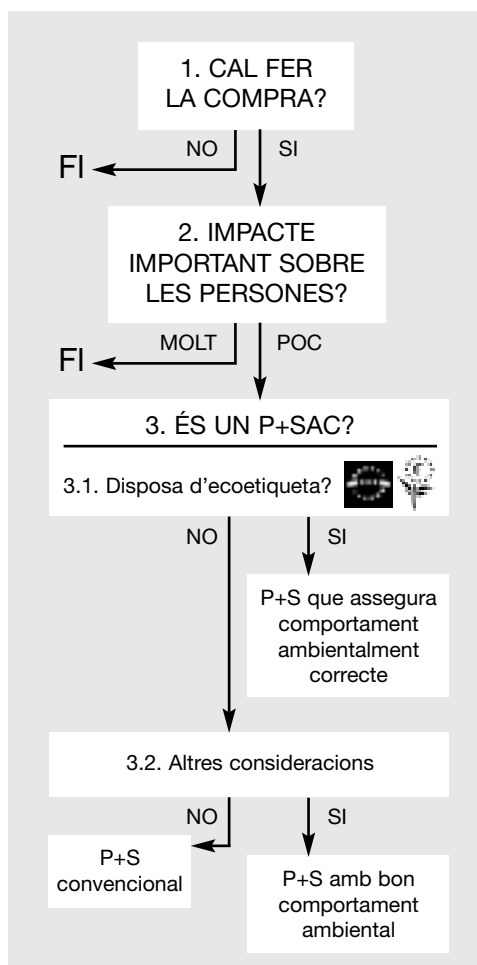
A continuació es presenta una **metodologia per avaluar el comportament ambiental de P+S**.

Aquesta és una de les possibles metodologies d'avaluació que es podria utilitzar, ja que n'hi pot haver d'altres¹.

L'avaluació del comportament ambiental dels P+S comença a l'apartat 1 (Cal fer la compra?). Si la resposta a aquest apartat és negativa (no) s'acaba la valoració; en cas contrari es continua a l'apartat 2 (Quin és l'impacte sobre la salut i la seguretat de les persones?).

Si la resposta de l'apartat 2 és molt s'acaba la valoració; en cas contrari es continua a l'apartat 3 (És un P+SAC?).

Aquest apartat, es compon de dos subapartats (3.1 i 3.2) que són excloents, i permeten identificar els **P+S que són ambientalment correctes**.

¹ Altres metodologies d'avaluació podrien ser valorar criteris diferents dels que es proposen en aquest qüestionari, donar un pes específic concret a cadascun dels apartats i subapartats avaluats, etc.

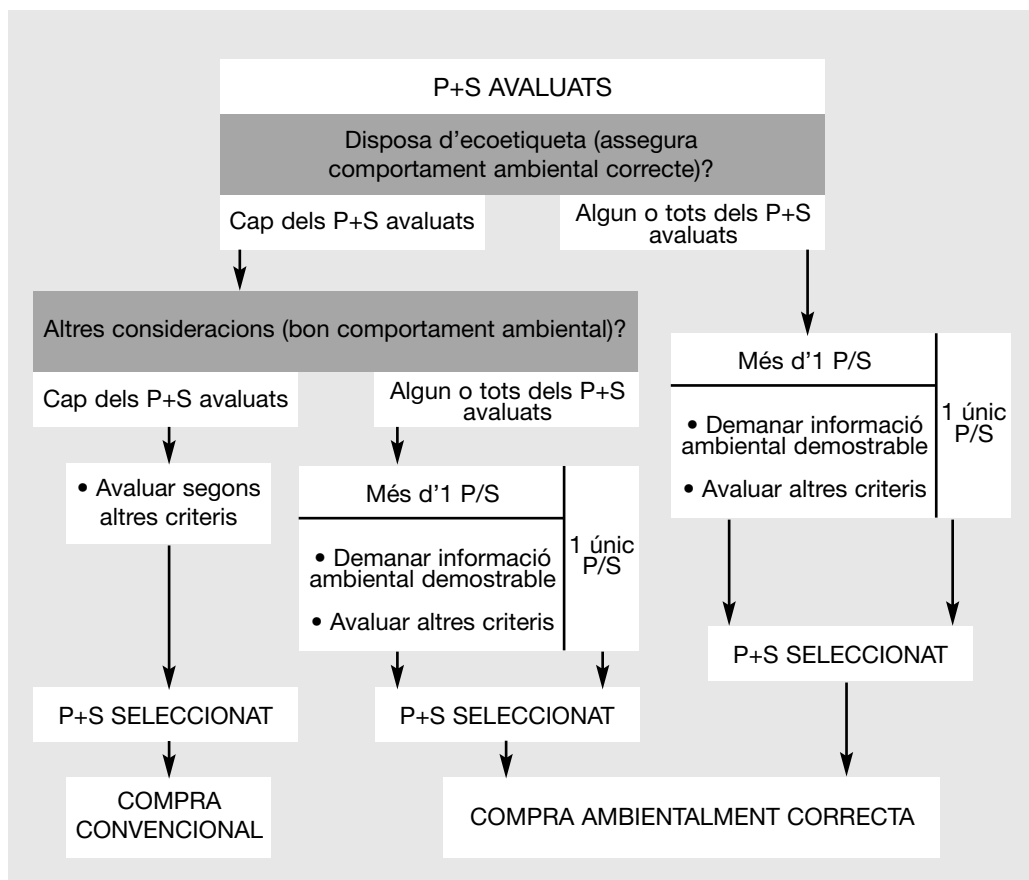
Annex III: Proposta de qüestionari de selecció de Productes i Serveis

4. Avaluació (Cont.)

En primer lloc, s'avalua el subapartat 3.1 (Disposa d'ecoetiqueta?). Si la resposta és afirmativa (**sí**) **indica que el P+S assegura un comportament ambiental correcte**. En cas contrari, és a dir si la resposta és negativa (**no**) es continua al subapartat 3.2 (Altres consideracions).

En aquest apartat, si la **valoració final és afirmativa (sí)** és a dir, del conjunt de preguntes realitzades se'n responen més d'afirmatives que de negatives, es considera que el **P+S té un bon comportament ambiental**.

Una vegada avaluats els P+S equivalents, cal **identificar quin comprar, és a dir, el que sigui ambientalment més correcte**.

Annex III: Proposta de qüestionari de selecció de Productes i Serveis

4. Avaluació (Cont.)

Donat que els P+S disposin d'ecoetiqueta:

- Si hi ha un únic P+S que en disposi, aquest serà el **P+S millor valorat –compra AC–**.
- Si hi ha més d'un P+S que compleixi aquest requeriment, caldrà demanar informació addicional demostrable o tenir en compte altres aspectes per decidir el **P+S millor valorat –compra AC–**.

En cas de no disposar cap P+S d'ecoetiqueta, es valoraran els P+S avaluats en l'apartat d'altres consideracions, per decidir quin P+S identificar com a ambientalment més correcte.

- Si hi ha un únic P+S que respon afirmativament a aquest apartat serà el **P+S millor valorat –compra AC–**.
- Si hi ha més d'un P+S que respon afirmativament a aquest apartat, caldrà demanar informació addicional demostrable o tenir en compte altres aspectes per decidir el **P+S millor valorat –compra AC–**.
- Per altra banda, si **no hi ha cap** dels P+S valorats que respongui afirmativament a aquest apartat, s'hauran de tenir en compte altres criteris de valoració per decidir quin P+S seleccionar. En aquest cas, per exemple, es podrà seguir la gestió de compres convencional **–compra convencional–**.

Annex IV: Proposta de qüestionari de selecció de proveïdors

1. És un proveïdor que porta a terme una gestió ambientalment correcte (AC)?

1.1. Disposa de certificat de gestió ambiental (ISO 14001/EMAS)? SÍ NO

Valoració final (Apartat 1)

1.2. Altres consideracions SÍ NO

1.2.1. En les activitats que es realitzen es compleix la normativa ambiental d'aplicació (estatal, autonòmica i local)?

1.2.2. S'està exempt de qualsevol culpa per dany al medi ambient?

1.2.3. S'ha portat a terme algun estudi de prevenció de la contaminació i/o de gestió mediambiental:

- DAOM¹?
- Estudis de minimització (residus, energia, aigua, etc.)?
- Pla de gestió (de residus, etc.)?
- Altres (especifiqueu)

Producció, neteja i manteniment SÍ NO

1.2.4. Es disposa de:

- Sistemes d'estalvi (aigua, energia, etc.)?
- Circuits d'aigua tancats?
- Sistemes de recuperació energètica?
- Aplicació d'energies renovables?

¹ DAOM (Diagnòstic Ambiental Orientat a la Minimització).

Annex IV: Proposta de qüestionari de selecció de proveïdors

1. És un proveïdor que porta a terme una gestió ambientalment correcte (AC)? (Cont.)

1.2. Altres consideracions (cont.)

<i>Producció, neteja i manteniment</i>	SÍ	NO
1.2.5. S'apliquen bones pràctiques de gestió en:		
• Producció?	☐	☐
• Emmagatzematge?	☐	☐
• Neteja?	☐	☐
• Manteniment?	☐	☐
1.2.6. S'utilitzen recursos de forma eficient (aigua, energia, etc.)?	☐	☐
1.2.7. Es minimitza la generació de residus i d'emissions?	☐	☐
1.2.8. Es fa recerca per millorar el comportament ambiental dels productes al llarg del seu cicle de vida?	☐	☐
1.2.9. Es fa algun tipus de formació mediambiental als treballadors, directius, etc?	☐	☐
<i>Productes, envasos i embalatges utilitzats</i>	SÍ	NO
1.2.10. S'utilitzen P+SAC (veg. qüestionari comparatiu de P+SAC)?	☐	☐
<i>Parc mòbil²</i>	SÍ	NO
1.2.11. Requeriments ambientals que compleixen els vehicles:		
• Baix consum de carburant?	☐	☐
• Nivells baixos d'emissions a l'atmosfera?	☐	☐
• Amb catalitzadors quan consumeixen benzina sense plom?	☐	☐
• Adaptació del motor dièsel al funcionament amb mescla gas-gasoil (per disminuir els costos de funcionament i d'emissions nocives)?	☐	☐
• Amb equips de refrigeració amb el mínim efecte sobre la capa d'ozó i l'escalfament global?	☐	☐

² Respondre aquest apartat en cas de disposar de parc mòbil propi o de lloguer

Annex IV: Proposta de qüestionari de selecció de proveïdors

1. És un proveïdor que porta a terme una gestió ambientalment correcte (AC)? (Cont.)

1.2. Altres consideracions (cont.)

Parc mòbil	SÍ	NO
• Fàcil desballestament i reciclatge dels seus components?	☐	☐
• Fabricats amb productes sense CFC?	☐	☐
• Fabricats amb components reciclats?	☐	☐
1.2.11. Requeriments ambientals que compleixen els vehicles:		
• Utilitzen biocombustibles o energies renovables?	☐	☐
Altres	SÍ	NO
1.2.12. Es fa algun tipus de declaració ambiental pública?	☐	☐
1.2.13. S'ha estat premiat per una bona gestió ambiental?	☐	☐
1.2.14. Es disposa d'un programa per a la millora ambiental contínua?	☐	☐
Valoració final (Apartat 1.2)	☐	☐

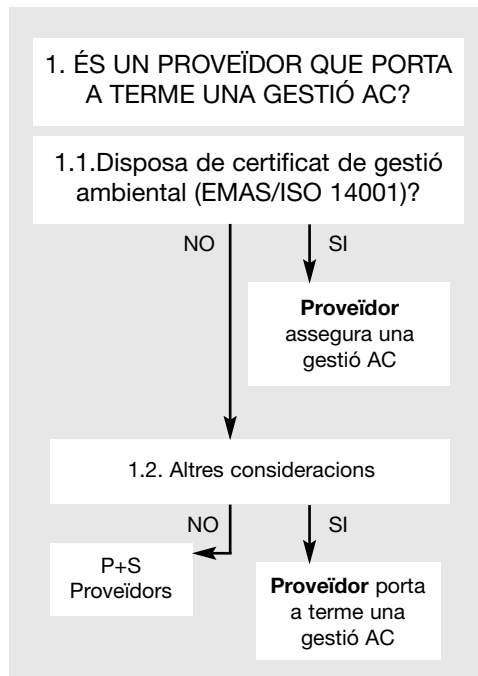
Annex IV: Proposta de qüestionari de selecció de proveïdors

2. Avaluació

A continuació es presenta una **metodologia per avaluar el comportament ambiental de P+S**.

Aquesta és una de les possibles metodologies d'avaluació que es podria utilitzar, ja que n'hi pot haver d'altres³.

L'apartat 1 (És un proveïdor que porta a terme una gestió ambientalment correcte?) es compon de dos subapartats (1.1 i 1.2) que són excloents, i permeten identificar els **proveïdors que porten a terme una gestió AC**.

³ Altres metodologies d'avaluació podrien ser valorar criteris diferents dels que es proposen en aquest qüestionari, donar un pes específic concret a cadascun dels apartats i subapartats avaluats, etc.

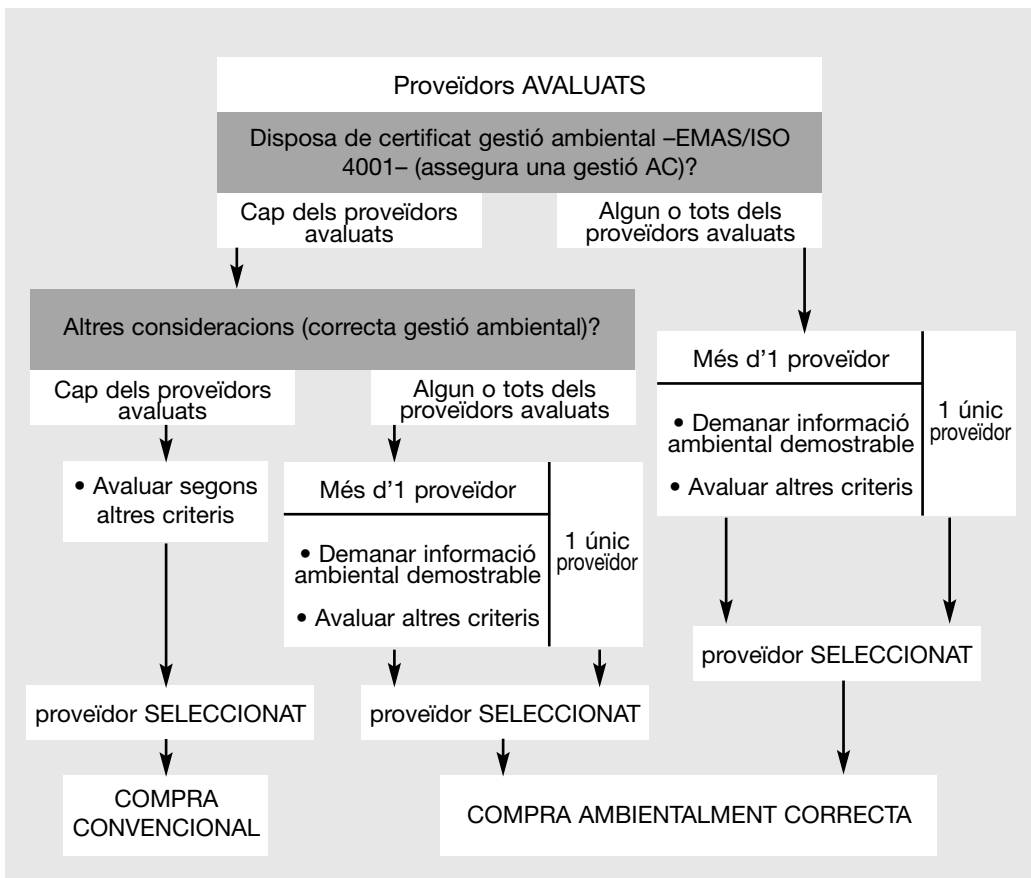
Annex IV: Proposta de qüestionari de selecció de proveïdors

2. Avaluació (Cont.)

En primer lloc, s'avalua el subapartat 1.1 (Disposa de certificat de gestió ambiental -EMAS i/o ISO 14001-?). Si la resposta **és afirmativa (si) indica que el proveïdor assegura una gestió AC**. En cas contrari, és a dir si la resposta és negativa (no) es continua al subapartat 1.2 (altres consideracions).

En aquest apartat, si la **valoració final és afirmativa (si)**, és a dir, del conjunt de preguntes realitzades se'n responen més d'afirmatives que de negatives, es considera que el **proveïdor porta a terme una correcta gestió ambiental**.

Una vegada avaluats els proveïdors de P+S equivalents, **cal identificar a qui comprar, és a dir, el que porti a terme la millor gestió ambiental**.

Annex IV: Proposta de qüestionari de selecció de proveïdors

2. Avaluació (Cont.)

En cas que els proveïdors disposin de certificat de gestió ambiental (EMAS/ISO14001):

- Si hi ha un únic proveïdor que en disposi, aquest serà el **proveïdor millor valorat –compra AC–**.
- Si hi ha més d'un proveïdor que compleixi aquest requeriment, caldrà demanar informació addicional demostrable o tenir en compte altres aspectes per decidir el **proveïdor millor valorat –compra AC–**.

En cas de no disposar cap proveïdor de certificat de gestió ambiental (EMAS/ISO 14001), es valoraran els proveïdors avaluats en l'apartat d'altres consideracions, per decidir quin proveïdor identificar, és a dir, quin porta a terme una millor gestió ambiental:

- Si hi ha un únic proveïdor que respon afirmativament a aquest apartat serà el **proveïdor millor valorat –compra AC–**.
- Si hi ha més d'un proveïdor que respon afirmativament a aquest apartat, caldrà demanar informació addicional demostrable o tenir en compte altres criteris de valoració per decidir el **proveïdor millor valorat –compra AC–**.
- D'altra banda, si no hi ha cap dels proveïdors valorats que respongui afirmativament a aquest apartat, s'hauran de tenir en compte altres criteris de valoració per decidir quin proveïdor seleccionar. En aquest cas, per exemple, es podrà seguir la gestió de compres convencional **–compra convencional–**.

Annex V: L'etiqueta ecològica i el distintiu de garantia de qualitat ambiental a Catalunya

1. Llistat de categories de productes que disposen d'etiqueta ecològica a Catalunya i de productes en fase d'estudi per a la seva obtenció

Font: Departament de Medi Ambient (Generalitat de Catalunya),
http://www.gencat.es/mediamb/qamb/c_dist10.htm
 Actualitzat: Juliol 2000

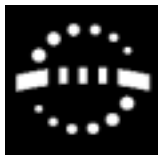
• Bombetes elèctriques	DOCE L 216, 14 d'agost de 1999
• Calçat	DOCE L 57, 5 de març de 1999
• Detergents bugada	DOCE L 187, 20 de juliol de 1999
• Detergents rentavaixella	DOCE L 167, 2 de juliol de 1999
• Esmenes per al sòl	DOCE L 219, 7 d'agost de 1998
• Frigorífics	DOCE L 13, 19 de gener de 2000
• Matalassos	DOCE L 302, 12 de novembre de 1998
• Ordinadors personals	DOCE L 70, 17 de març de 1999
• Ordinadors portàtils	DOCE L 276, 27 d'octubre de 1999
• Paper per a còpia	DOCE L 210, 10 d'agost de 1999
• Paper tissú	DOCE L 19, 24 de gener de 1998
• Pintures i vernissos	DOCE L 5, 9 de gener de 1999
• Productes tèxtils	DOCE L 57, 5 de març de 1999
• Rentadores	DOCE L 16, 21 de gener de 2000
• Rentavaixelles	DOCE L 216, 4 d'agost de 1998

Categories de productes en fase d'estudi per a l'obtenció de l'Etiqueta Ecològica de la Unió Europea a Catalunya

- Acomodació turística
- Detergents per rentar vaixelles a mà
- Pneumàtics
- Productes per netejar els sanitaris
- Productes per netejar el terra
- Rajoles ceràmiques per al terra
- Televisors

Annex V: L'etiqueta ecològica i el distintiu de garantia de qualitat ambiental a Catalunya

2. Categories i criteris per a la concessió del distintiu de garantia de qualitat ambiental

Font: Departament de Medi Ambient (Generalitat de Catalunya),
http://www.gencat.es/mediamb/qamb/c_eti8.htm
Actualitzat: Juliol 2000

Categories de productes i serveis aprovades i publicades

Bosses d'escombraries

- de plàstic reciclat
- de material compostable
- de paper reciclat

Criteris de concessió. DOGC núm.
2721, de 09-9-98

Càmpings

Criteris de concessió. DOGC núm.
2784, d'11-12-98

Calderes i calefactores domèstics de gas

Criteris de concessió. DOGC núm.
3226, de 15-09-00

Establiments hotelers

Criteris de concessió. DOGC núm.
3154, de 05-06-00

Instal·lacions juvenils

Criteris de concessió. DOGC núm.
3160 de 14-06-00

Olis base regenerats i productes que els incorporen

- oli base regenerat
- oli base: mínim del 50% regenerat

Criteris de concessió. DOGC núm.
2606, de 25-03-98

Pantalles acústiques per al trànsit

Criteris de concessió. DOGC núm.
2690, de 28-07-98

Annex V: L'etiqueta ecològica i el distintiu de garantia de qualitat ambiental a Catalunya

Productes cartró i cartonet reciclats

- productes de cartró reciclat
- productes de paper reciclat per a la fabricació de cartró

Criteris de concessió. DOGC núm. 2988, de 5-10-99

Productes de cuir

- cuirs acabats
- cuirs manufacturats

Criteris de concessió. DOGC núm. 3150, de 30-05-00

Productes de material compostable

Criteris de concessió. DOGC núm. 2832 de 22-02-99

Productes de paper i cartró

- paper domèstic i higiènic
- paper de premsa
- papers d'impressió i escriptura
- paper de fotocòpia
- productes d'oficina de cartró

Criteris de concessió. DOGC núm. 2833, de 23-02-99

Productes de plàstic reciclat

Criteris de concessió. DOGC núm. 2722, de 10-09-98

Productes i sistemes que afavoreixen l'estalvi d'aigua

- aixetes i elements de dutxa
- limitadors de cabal
- vàters
- dispositius que estalvien aigua al vàter
- altres sistemes que afavoreixen l'estalvi d'aigua

Criteris de concessió. DOGC núm. 2500, de 21-10-97

Productes i transformats de suro

- productes per a l'enologia
- productes per a l'aïllament tèrmic, acústic i vibràtil
- productes per a revestiments decoratius
- altres productes per a aplicacions industrials artesanals i artístiques

Criteris de concessió. DOGC núm. 2625, de 03-04-98

Annex V: L'etiqueta ecològica i el distintiu de garantia de qualitat ambiental a Catalunya

Tallers de vehicles

Críteris de concessió. DOGC núm. 3073, de 08-02-00

Categories de productes en fase d'estudi per a l'obtenció de Distintiu a Catalunya

- Construcció
- Estacions de servei
- Laboratoris fotogràfics
- Productes de fusta
- Residències-cases de pagès
- Tintoreríes

Annex VI: Sigles

Llistat alfabètic de les abreviatures emprades al llarg del document

Abreviatura	Significat	Apareix per primer cop a la ...
AC	Ambientalment Correcte/s	Pàg. 4
CCR	Centre Català del Reciclatge	Pàg. 1
CPAC	Compra Pública Ambientalment Correcte	Pàg. 7
P+S	Producte(s) i/o Servei(s)	Pàg. 8
P+SAC	Producte(s) i/o Servei(s) Ambientalment Correcte(s)	Pàg. 2

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient

